

Fornleifaskráning við hina fyrirhuguðu
Lyklafellslínu 1 í Gullbringusýslu. Tveir
valkostir

Bjarni F. Einarsson
2020

Forsíðumyndin sýnir eina rústina við Gvendarsel í Undirhlíðum. Er rústin undir stóra klettinum og í skútanum þar undir. (Fornleifar nr. 210:2. Horft mót S. Ljósm. BFE 2017).

FORNLEIFAFRÆÐISTOFAN

© Bjarni F. Einarsson
Unnið fyrir Landsnet
Október 2020

Inngangur

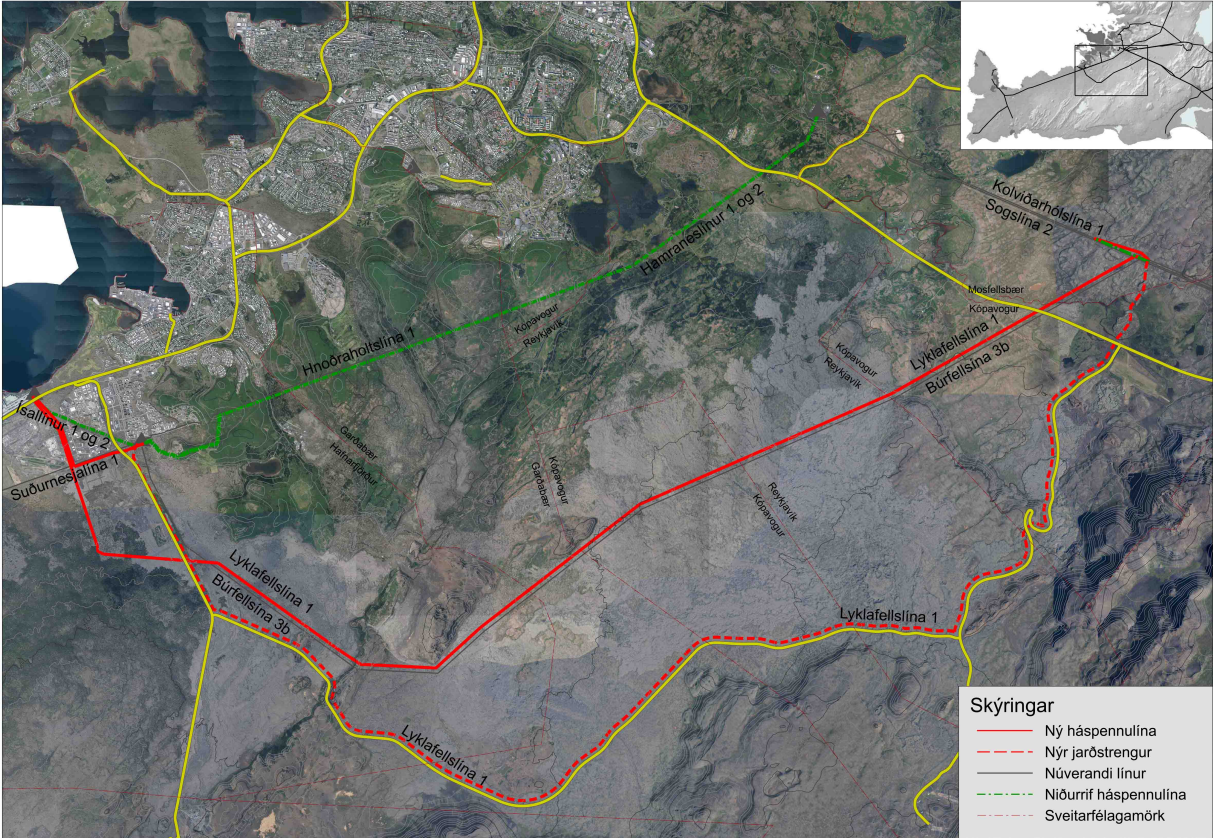
Að beiðni Landsnets kannaði Fornleifafræðistofan fornleifar á tveimur valkostum Lyklafellslínu 1 á Reykjanesi, Gullbringusýslu. Annarsvegar var það leið loftlínu með Búrfellslínu 3b og hins vegar jarðstrengur með Bláfjallavegi. Báðar leiðirnar liggja frá Sogslínu 2/Kolviðarhólslínu 1 í austri að álverinu í Straumsvík í vestri.

Eru lagnaleiðirnar og staðsetning fornleifa sýndar á loftmyndum 1–9. Vegna fyrri skráninga á svæðinu þótti ekki ástæða til að kanna heimildir frekar, enda flestar fornleifarnar áður skráðar vegna fyrri verkefna tengdum línuleiðum á svæðinu.

Allt svæðið var kannað á vettvangi og fór vettvangsvinna fram dagana 2.–6. september og 23. október síðastliðinn. Veður var gott á meðan á vettvangsvinnu stóð nema tvo síðastu dagana sem voru votviðra- og vindasamir. Kannað var svæði sín hvoru megin við hinar fyrirhuguðu rafmagnslínur, eða allt að 60 m hvoru megin. Þar sem línurnar fara frá Sogslínu 2/Kolviðarhólslínu 1 vestur að Undirhlíðum var 100 m stórt svæði skannað. Allar fornleifar voru mældar inn með Trimble Juno T41/5 handmælitæki, bæði punktur og umfang eftir atvikum. Lýsingum frá fyrri skráningum var ekki breytt nema í undantekningartilfellum til að laga að breytingum og leiðréttu villur.

Niðurstaða fornleifaskráningarinnar er í töflu 1 auk meðfylgjandi fornleifaskrár og loftmynda með staðsetningu fornleifa.

Fulltrúi verkkaupa var Ragnhildur Gunnarsdóttir hjá Eflu, verkfræðistofu.

Mynd 1. Lega valkostanna tveggja á Lyklafellslínu 1. (Loftmynd: Loftmyndir ehf. Viðbætur: Efla, verkfræðistofa).

Nr.	Teg.	Fj.	Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Minjagildi	Varðveislugildi	Fríðlýst?	Mótv.
Mosfellsbær										
4:1	Varða	1	Línulögn	Mikil	Sæmilegt	1550-1900	Lítið (3)	Lítið (3)	Nei	Rannsókn
Kópavogur										
55:1	Varða	1	Línulögn	Talsverð	Sæmilegt	-1900	Lítið (1)	Lítið (1)	Nei	Engar
56:1	Varða	1	Línulögn	Talsverð	Lélegt	-1900	Lítið (1)	Lítið (1)	Nei	Engar
70:1	Rúst	1	Línulögn	Mikil	Ágætt	1550-1900	Talsvert (6)	Talsvert (6)	Nei	Rannsókn
71:1	Varða	1	Línulögn	Mikil	Ágætt	-1900	Lítið (1)	Lítið (1)	Nei	Engar
Garðabær										
19:1	Varða	1	Ekkert	Engin	Ágætt	1550-1900	Lítið (2)	Lítið (2)	Nei	Rannsókn
20:1	Varða	1	Línulögn	Mikil	Ágætt	1550-1900	Lítið (2)	Lítið (2)	Nei	Rannsókn
21:1	Varða	1	Ekkert	Engin	Ágætt	1550-1900	Lítið (2)	Lítið (2)	Nei	Rannsókn
22:1	Varða	1	Línulögn	Mikil	Sæmilegt	1550-1900	Lítið (2)	Lítið (2)	Nei	Rannsókn
Hafnarfj.										
210:1	Stekkur	1	Línulögn	Mikil	Sæmilegt	1550-1900	Talsvert (6)	Talsvert (6)	Nei	Rannsókn
210:2	Rúst (sel)	1	Línulögn	Mikil	Sæmilegt	1550-1900	Hátt (7,5)	Hátt (7,5)	Nei	Rannsókn
210:3	Rúst	1	Línulögn	Mikil	Sæmilegt	1550-1900	Hátt (7,5)	Hátt (7,5)	Nei	Rannsókn
210:4	Stekkur	1	Línulögn	Mikil	Sæmilegt	1550-1900	Talsvert (6)	Talsvert (6)	Nei	Rannsókn
211:1	Fornleið	1	Línulögn	Mikil	Ágætt	1550-1900	Talsvert (6)	Talsvert (6)	Nei	Engar
286:1	Þjóðleið	1	Línulögn	Mikil	Ágætt	1550-1900	Lítið (3)	Lítið (3)	Nei	Engar
294:1	Gata	1	Línulögn	Mikil	Lélegt	1550-1900	Lítið (2)	Lítið (2)	Nei	Engar
297:1	Varða	1	Línulögn	Mikil	Sæmilegt	-1900	Lítið (1)	Lítið (1)	Nei	Engar
298:1	Fornleið	1	Línulögn	Mikil	Ágætt	1550-1900	Talsvert (6)	Talsvert (6)	Nei	Engar
299:1	Fornleið	1	Línulögn	Mikil	Ágætt	1550-1900	Talsvert (6)	Talsvert (6)	Nei	Engar
301:1	Fornleið	1	Línulögn	Mikil	Sæmilegt	1550-1900	Lítið (3)	Lítið (3)	Nei	Engar
Samtals:		20				Meðaltöl:	3,7	3,7		

Tafla 1. Tafla yfir hinar skráðu minjar á leiðunum sem skoðaðar voru. Hér er gengið út frá því að hinar fyrirhuguðu framkvæmdir valdi tímabundinni hættu og mat lagt á hana. Sé það ekki hægt eru mótvægisáðgerðir tilgreindar í töflunni. Að öðru leyti er vísað í meðfylgjandi fornleifaskrá vegna viðvarandi hættu.

Skráningin

Samkvæmt lögum um menningarminjar frá 2012 eru allar fornleifar friðaðar og sumar friðlýstar (Lög um menningarminjar 2012). Þeim má engin, hvorki landeigandi, framkvæmdaaðili né nokkur annar spilla, granda né úr stað færa, nema með leyfi Minjastofnunar Íslands (21. gr.).

Því eru allar þær fornleifar á könnunarsvæðinu sem og annarsstaðar og eldri eru en 100 ára, friðaðar skv. lögnum.

Friðlýstum fornleifum fylgir 100 m friðhelgt svæði út frá ystu sýnilegu mörkum þeirra (22. gr). Um friðaðar fornleifar er 15 m friðhelgað svæði umleikis samkvæmt sömu grein. Sú hefð hefur þó komist á að fara ekki of nærri fornleifum og taka tillit til eðlis þeirra og þarfa. Engar friðlýstar fornleifar eru í næsta nágrenni við línuleiðirnar.

Samtals voru 20 fornleifar/minjar undir 17 númerum skráðar í tengslum við vettvangskönnunina.

Tvær fornleifar töldust hafa hátt minja- og varðveislugildi, en þær eru við hið svokallaða Gvendarsel í Undirhlíðum í Hafnarfirði (nr. 210:1-4). Þó aðeins tvær fornleifanna hafi hátt gildi í báðum flokkum, hefur staðurinn sem ein eining hátt gildi. En um er að ræða sel sem er á óvenjulegum stað sem vart getur talist heppilegur fyrir sel þar sem vatn er ekki innan seilingar. Fornleifarnar eru taldar í mikilli hættu vegna hinnar fyrirhuguðu línulagnar.

Sex minjar töldust hafa talsvert minja- og varðveislugildi og 12 höfðu lítið minja- og varðveislugildi.

Fjórar minjar eru taldar yngri en 1900 og eru það allt vörður, þrjár í Kópavogi og ein í Hafnarfirði. Njóta þær tæpast verndunar laganna.

Sjö fornleifar/minjar eru taldar í viðvarandi hættu vegna annarra þátta en hina fyrirhuguðu línulögn. Stafar hættan af námu, landeyðingu og öðrum framkvæmdum.

Báðar tillögurnar að línuleið eru vel ásættanlegar með tilliti til fornleifa/minja.

Þegar ekki er hægt að tryggja öryggi fornleifa eða þær þarf að fjarlægja vegna fyrirhugaðra framkvæmda þarf að grípa til mótvægisáðgerða. Slíkar áðgerðir geta verið allt frá breyttri áætlun um framkvæmdir sem taka tillit til fornleifa (1. kostur), nákvæmari GPS staðsetningu og ljósmyndun að nákvæmri fornleifarannsókn. Rannsóknir á einfaldari fornleifum eins og görðum og vegum er gjarnan þverskurður í gegnum þær, hann teiknaður í sniði, ljósmyndaður og gjóskulaga leitað til að aldursgreina eftir atvikum. Þegar um vörður er að ræða er hægt að freista þess að finna lífrænar leifar undir þeim til aldursgreininga og kanna upphaflegt form þeirra ef hægt er. Rannsóknir á yngri skepnuhúsum geta einskorðast við þverskurði í leit að eldri minjum undir, eða að ákveðinn hluti húsanna séu fullransakaðir, ef allt húsið er ekki fullransakað. Leita þarf leyfis Minjastofnunar Íslands í öllum tilfellum og stofnunin ákveður umfangið og setur þá skilmála sem henni kann að þykja nauðsynlegir.

Niðurstaða

Tvær fornleifar voru taldar í hæsta minja- og varðveisluflokki. Sex voru í næst hæsta minja- og varðveisluflokki og 12 í lægsta flokki. 16 fornleifar teljast vera í mikilli hættu vegna hinna fyrirhuguðu framkvæmda, tvær í talsverðri hættu (báðar yngri en 1900) og tvær í engri hættu.

Líklega er hægt að sneiða hjá fornleifum og breyta lítillga um staurasetningu í flestum tilfellum ef þarf, en þar sem það er ekki hægt þarf mótvægisáðgerða við. Bent er á að allar minjar sem eldri eru en 100 ára eru friðaðar og þeim fylgir 15 m friðhelgunarsvæði út frá ystu mörkum þeirra. Sjá nánar meðfylgjandi fornleifaskrá.

Varast ber að nýta svæðin í kringum fornleifar sem geymslustaði eða brautir fyrir vélar og tæki, eða efnisgeymslur af hverju tagi nema að leyfi Minjastofnunar Íslands komi til með eða án skilmála sem stofnunin kann að setja.

Heimildir

- Bjarni F. Einarsson. *Fornleifaskráning vegna mats á umhverfisáhrifum háspennulínu frá Rauðamel að Hamranesi, Gullbringusýslu*. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 2005.
- Bjarni F. Einarsson. *Fornleifaskráning vegna mats á umhverfisáhrifum háspennulína frá Ölkelduhálsi og Kolviðarhóli í Arnessýslu og Geithálsi og Straumsvík í Gullbringusýslu*. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 2006.
- Bjarni F. Einarsson. *Fornleifaskráning vegna mats á umhverfisáhrifum háspennulína frá Ölkelduhálsi að Helguvík í Reykjanesbæ*. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 2009.
- Bjarni F. Einarsson. *Fornleifaskráning vegna deiliskipulags í Undirhlíðum, Hafnarfirði*. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 2017.
- Bjarni F. Einarsson. *Fornleifaskráning vegna fyrirhugaðrar lagningu Suðurnesjalínu 2 frá Hafnarfirði að tengivirki á Rauðamel*. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 2018.
- Bjarni F. Einarsson. *Fornleifaskráning í upplöndum Kópavogs*. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 2017.
- Fornleifaskrá. Skrá um friðlýstar fornleifar*. Fornleifanefnd - Þjóðminjasafn Íslands. Ágúst Ó. Georgsson tók saman. Reykjavík 1990.
- Lög um menningarminjar*. Nr. 80 29. júní 2012.
- Örnefnaskrá*. Brekka. Sighvatur Davíðsson 1907. Stofnun Árna Magnússonar í íslenskum fræðum - Örnefnasafn.

Loftmyndir 2 - 9. Staðsetning einstakra fornleifa/minja á línuleiðunum.

Fylgirit:

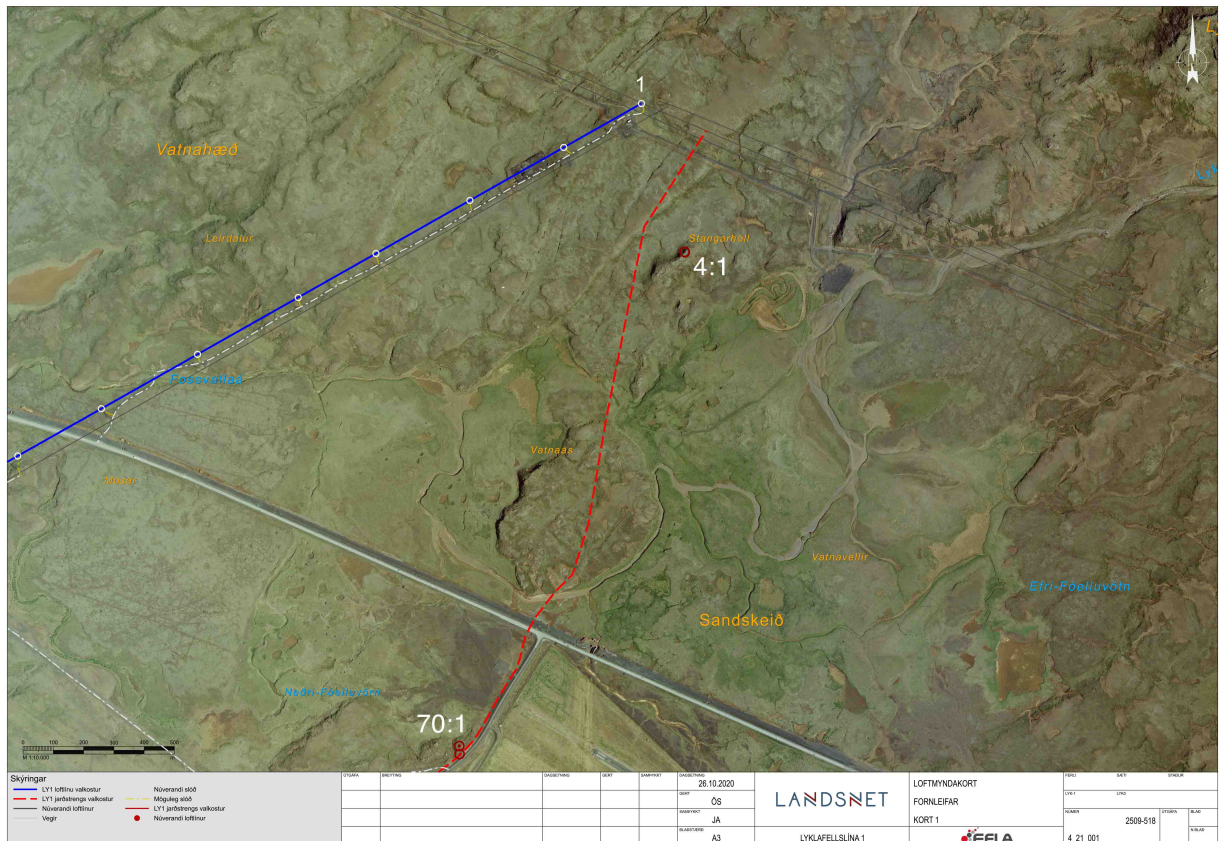
Fornleifaskrá:

Mosfellsbær, Nr. 4:1.

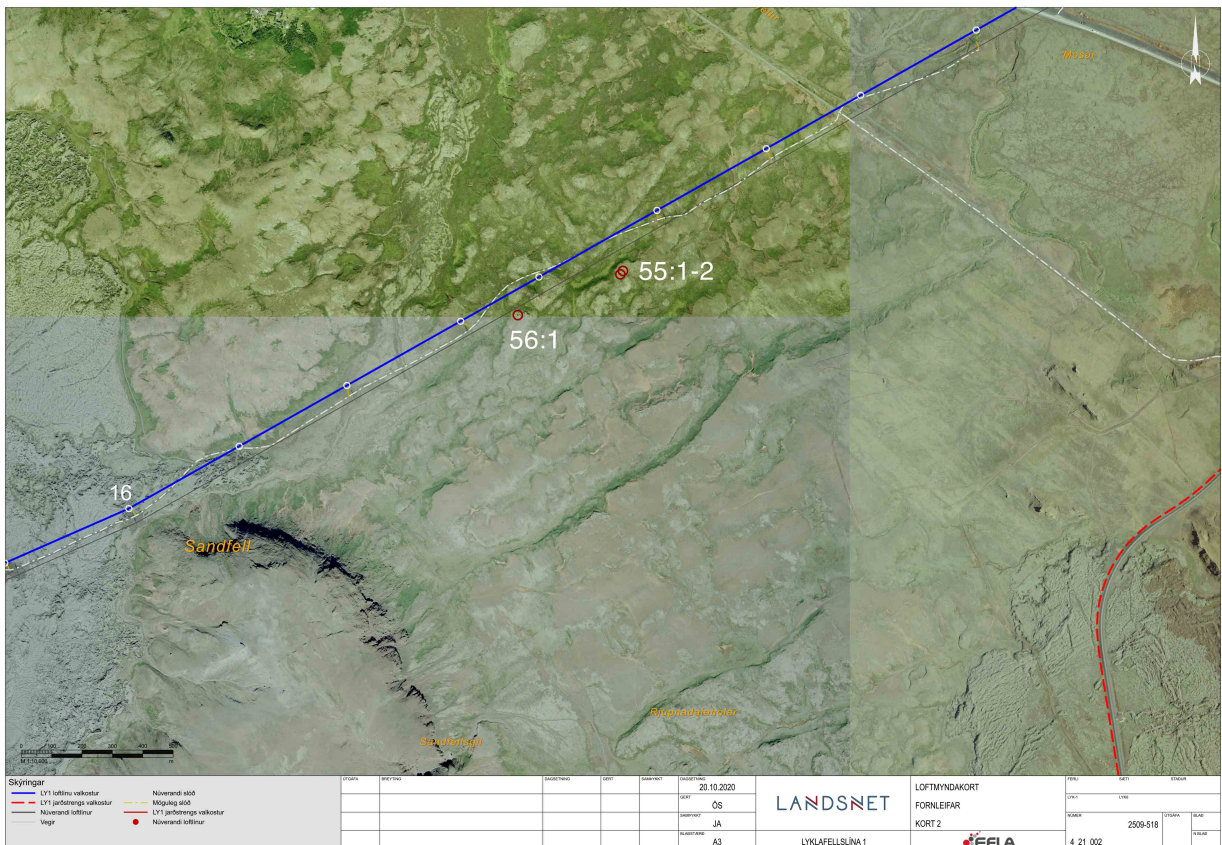
Kópavogur, Nr. 55:1 - 56:1, 70:1 - 71:1.

Garðabær, Nr. 19:1 - 22:1.

Hafnarfjörður, Nr. 210:1-4, - 211:1, 286:1, 294:1, 297:1 - 299:1 og 301:1.

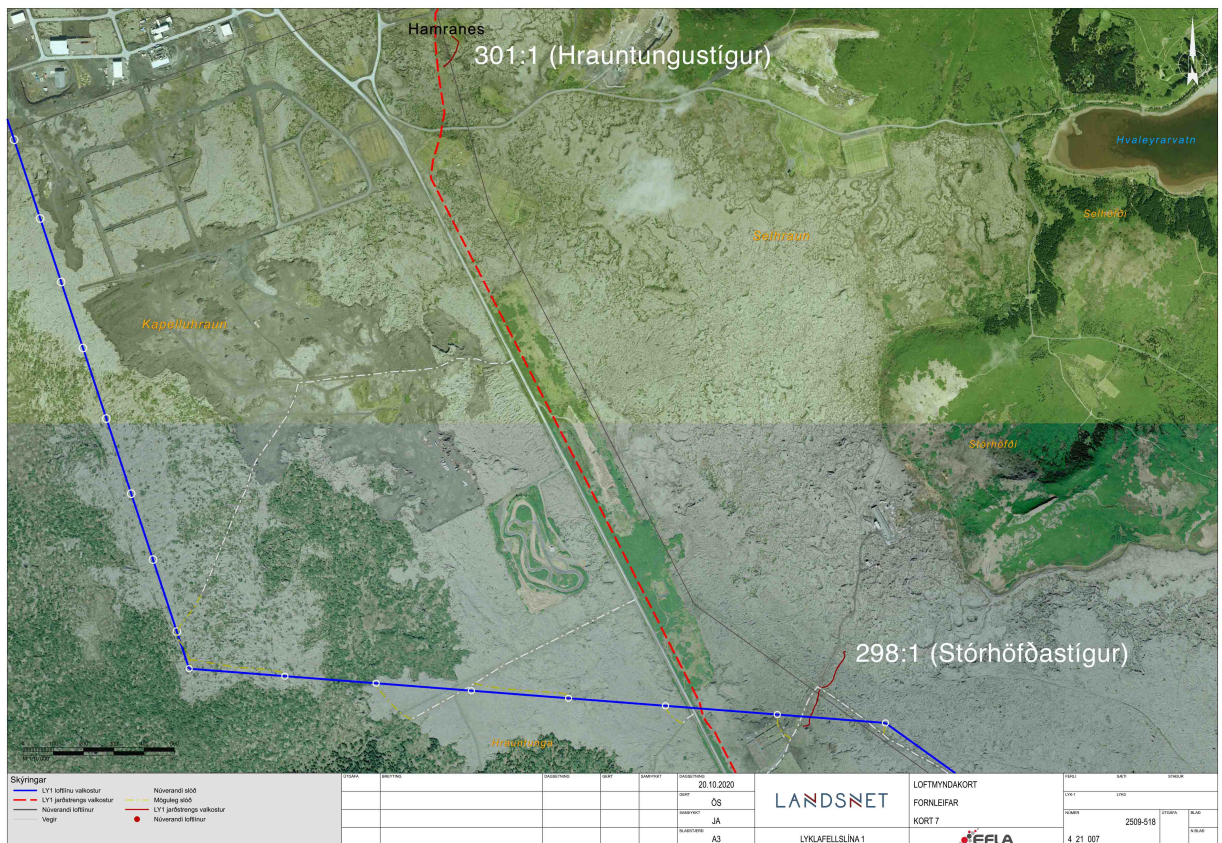
Mynd 2. Staðsetning fornleifa nr. 4:1 og 70:1. (Loftmynd: Loftmyndir. Viðbætur: Efla, verkfræðistofa - Fornleifafræðistofan).

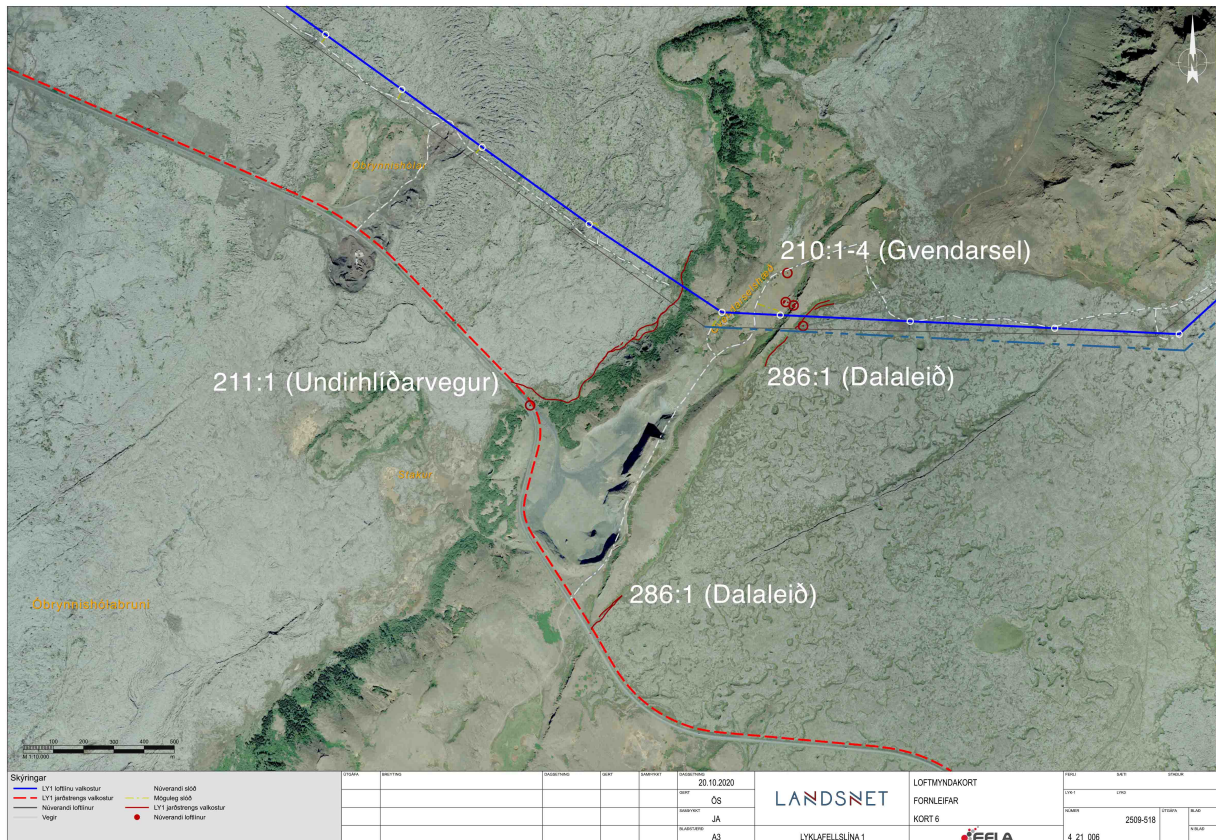
Mynd 3. Staðsetning minja nr. 55:1–56:1. (Loftmynd: Loftmyndir. Viðbætur: Efla, verkfræðistofa - Fornleifafræðistofan).

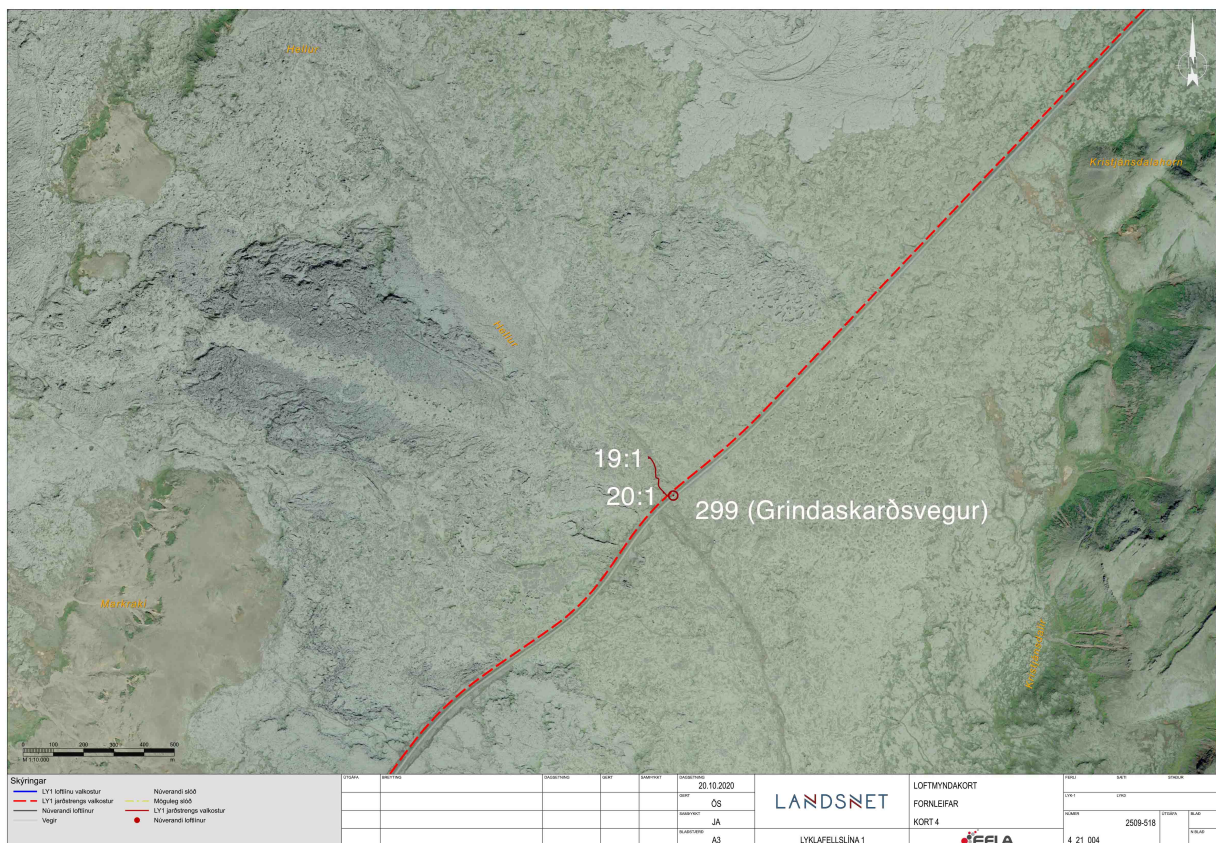
Mynd 4. Staðsetning fornleifa/minja nr. 297:1 og 301:1. (Loftmynd: Loftmyndir. Viðbætur: Efla, verkfræðistofa - Fornleifafræðistofan).

Mynd 5. Staðsetning fornleifa nr. 298:1 og 301:1. (Loftmynd: Loftmyndir. Viðbætur: Efla, verkfræðistofa - Fornleifafræðistofan).

Mynd 6. Staðsetning fornleifa nr. 210:1-4, 211:1 og 286:1. (Loftmynd: Loftmyndir. Viðbætur: Efla, verkfræðistofa - Fornleifafræðistofan).

Mynd 7. Staðsetning fornleifa nr. 19:1–20:1 og 299:1. (Loftmynd: Loftmyndir. Viðbætur: Efla, verkfræðistofa - Fornleifafræðistofan).

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Kjósarsýsla	Mosfellsbær	1604		4
Landareign	Mí:Nr	Heiti		Undirnr.
Geitháls				1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	23.10.2020	E 374621,9 N 399614,1	Isn 93	196	5

Tegund minja	Tilgáta/Niðurstaða	Verk	Fjöldi				
Varða		Lyklafell Hell-Hel 09	1				
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?
Ekkert	Engin	Sæmilegt	1550-1900		Línulögn	Mikil	Nei
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Friðlýsa?	Friðlýst?	Hvenær
Lítið	3	Lítið	3		Nei	Nei	

Lega og staðhættir

Um 30 m NA af rafmagnslínu (Kolviðarhólslínu 1 og Sogslínu 2) og staur 248 á Búrfellslínu 2. Á klapparhól í móa.

Heimildir og munnmæli

Birna Lárusdóttir og Sædis Gunnarsdóttir.
Fornleifakönnun vegna virkjunar. Handrit.
Fornleifastofnun Íslands. Reykjavík 2003.

Lýsing

Varða.

1 x 1 m (NV - SA) og 1,3 m há. Úr grjóti.
Varðan virðist vera nýlega endurhlaðin.
Hún varðar Dyraveg.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Fuji FinePix S 7000

Athugasemdir

Varðan var áður skráð 2003 undir númerinu GK-256:035. Ef ekki er hægt að tryggja öryggi fornleifanna þarf að rannsaka þær með leyfi Minjastofnunar Íslands, sem setur þá skilmála sem nauðsynlegir kunna að bykja.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Gullbringusýsla	Garðabær			19
Landareign	Mí:Nr	Heiti		Undirnr.
-				1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	2.10.2020	A 364111,1. N 390837,1	Isn 93		

Tegund minja					Tilgáta/Niðurstaða		Verk		Fjöldi	
Varða							Lyklafell		1	
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?			
Ekkert	Engin	Ágætt	1550-1900		Ekkert	Engin	Nei			
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2	Friðlýsa?		Friðlýst?	Hvenær			
Lítið	2	Lítið	2	Nei		Nei				

Lega og staðhættir

Á hraunhelli í hrauni skammt sunnan við Bláfjallaveg.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

Varða

Um 1 m á breidd og 1,2 m á hæð. Stórir steinar neðst.

Varðan hefur varðað Grindarskaðsveg/Selvogsgötu.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Canon EOS M6

Athugasemdir

Ef ekki er hægt að tryggja öryggi minjanna þarf leyfi Minjastofnunar Íslands til að raska þeim og sæta þeim skilmálum sem stofnunin telur nauðsynlega.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Gullbringusýsla	Garðabær			20
Landareign	Mí:Nr	Heiti		Undirnr.
-				1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	2.10.2020	A 364158,9 N 390722,5	Isn 93		

Tegund minja					Tilgáta/Niðurstaða		Verk	Fjöldi
Varða							Lyklafell	1
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?	
Ekkert	Engin	Ágætt	1550-1900		Línulögn	Mikil	Nei	
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Fríðlýsa?	Fríðlýst?	Hvenær	
Lítið	2	Lítið	2		Nei	Nei		

Lega og staðhættir

Á hraunhelli í hrauni skammt sunnan við Bláfjallaveg.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

Varða

Um 1 m breið og 0,9 m há.

Varðan hefur varðað Grindarskaðsveg/Selvogsgötu.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Canon EOS M6

Athugasemdir

Ef ekki er hægt að tryggja öryggi minjanna þarf leyfi Minjastofnunar Íslands til að raska þeim og sæta þeim skilmálum sem stofnunin telur nauðsynlega.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Gullbringusýsla	Garðabær			21
Landareign	Mí:Nr	Heiti		Undirnr.
-				1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	5.10.2020	a 362397,3. N 393574,8	Isn 93		

Tegund minja					Tilgáta/Niðurstaða		Verk	Fjöldi
Varða							Lyklafell	1
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?	
Ekkert	Engin	Ágætt	1550-1900		Ekkert	Engin	Nei	
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Friðlýsa?	Friðlýst?	Hvenær	
Lítið	2	Lítið	2		Nei	Nei		

Lega og staðhættir

Á hraunhelli í hrauni skammt sunnan við línuveg Búrfellslínu 3b

Heimildir og munnmæli

Lýsing

Varða

Um 1 m á breidd og 1 m á hæð.

Varðan hefur varðað Grindarskaðsveg/Selvogsgötu.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Canon EOS M6

Athugasemdir

Ef ekki er hægt að tryggja öryggi minjanna þarf leyfi Minjastofnunar Íslands til að raska þeim og sæta þeim skilmálum sem stofnunin telur nauðsynlega.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Gullbringusýsla	Garðabær			22
Landareign	Mí:Nr	Heiti		Undirnr.
-				1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	5.10.2020	A 362483,0. N 393494,1	Isn 93		

Tegund minja					Tilgáta/Niðurstaða		Verk	Fjöldi
Varða							Lyklafell	1
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?	
Ekkert	Engin	Sæmilegt	1550-1900		Línulögn	Mikil	Nei	
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Fríðlýsa?	Fríðlýst?	Hvenær	
Lítið	2	Lítið	2		Nei	Nei		

Lega og staðhættir

Á hraunhelli í hrauni skammt sunnan við línuveg Búrfellslínu 3b

Heimildir og munnmæli

Lýsing

Varða

Um 1,1 m á breidd og 0,6 m há

Varðan hefur varðað Grindarskaðsveg/Selvogsgötu.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Canon EOS M6

Athugasemdir

Ef ekki er hægt að tryggja öryggi minjanna þarf leyfi Minjastofnunar Íslands til að raska þeim og sæta þeim skilmálum sem stofnunin telur nauðsynlega.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Gullbringusýsla	Kópavogur	1000		55
Landareign	Mí:Nr	Heiti	Undirnr.	
Lækjarbotnar			1	

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	2.10.2020	E 371255,6 N 398148,5	Isn 93	212	4

Tegund minja	Tilgáta/Niðurstaða	Verk	Fjöldi
Vörður		Lyklafell Uppland	2
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur
Ekkert	Engin	Sæmilegt	1900-
Í eyði	Timab. hættumat	Timab. hætta	Á kort?
	Skógrækt	Talsverð	Nei
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2
Lítið	1	Lítið	1
Friðlýsa?	Friðlýst?	Hvenær	
Nei	Nei		

Lega og staðhættir

Um 80 m suður af rafmagnslínu og 90 m suður af línuvegi. Á milli staura nr. 264 - 265 við Búrfellslínu 3b. Efst á klapparholti í móa.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

Vörður.

1) Varða.

0,6 x 0,6 m (NA - SV) og 1 m há. Úr grjóti. Varðan stendur á stórum steini.

12 m vestur af 1) er 2):

2) Varða.

0,6 x 0,6 m (NA - SV) og 0,5 m há. Úr grjóti. Varðan stendur ofan á klappar- eða grjóthól. Hún er fallin.

Ljósmyndirnar eru frá 2006.

Teikning/Ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Fuji FinePix S 7000

Athugasemdir

GPS var mælt við vörðu 1). Engra mótvægisáðgerða er þörf séu vörðurnar rétt aldursgreindar.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Gullbringusýsla	Kópavogur	1000		56
Landareign	Mí:Nr	Heiti		Undirnr.
Lækjarbotnar				1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	2.10.2020	E 370909,2 N 398004,1	Isn 93	220	5

Tegund minja	Tilgáta/Niðurstaða	Verk	Fjöldi				
Varða		Lyklafell Uppland	1				
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?
Ekkert	Engin	Lélegt	1900-		Línulögn	Talsverð	Nei
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Friðlýsa?	Friðlýst?	Hvenær
Lítið	1	Lítið	1		Nei	Nei	

Lega og staðhættir

10 m suður af rafmagnslínu og um 60 m VSV af staur 265 (Búrfellslína 3b). Efst á klapparhól í móa.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

Varða.

1 x 1 m (NNA - SSV) og 0,4 m há. Úr grjóti. Varðan er fallin.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Fuji FinePix S 7000

Athugasemdir

Engra mótvægisaðgerða er þörf sé varðan rétt aldursgreind.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Gullbringusýsla	Kópavogur			70
Landareign	Mí:Nr	Heiti		Undirnr.
Þjóðlenda				1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	2.10.2020	E 373876,1 N 397985,1	Isn 93		

Tegund minja	Tilgáta/Niðurstaða	Verk	Fjöldi				
Rúst		Lyklafell Uppland	1				
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?
Ekkert	Engin	Ágætt	1550-1900		Línulögn	Mikil	Nei
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Friðlýsa?	Friðlýst?	Hvenær
Talsvert	6	Talsvert	6		Nei	Nei	

Lega og staðhættir

Efst á bergklöpp um 20 m vestur af Bláfjallavegi.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

Rúst.

5,5 x 6 m stór. Veggir úr grjóti, 1,5 - 2 m breiðir og 0,2 - 0,6 m háir.

Dyr snúa mót V.

Í norðurenda er upphækkaður bálkur.

Í rústina hefur verið settur niður hæll með málmplötu sem ekki er hægt að lesa á lengur.

Minnir á friðlýsingarhæl!

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Canon EOS M6

Athugasemdir

Ef ekki er hægt að tryggja öryggi fornleifanna þarf að rannsaka þær með leyfi Minjastofnunar Íslands, sem setur þá skilmála sem nauðsynlegir kunna að þykja.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Gullbringusýsla	Kópavogur			71
Landareign	Mí:Nr	Heiti		Undirnr.
Þjóðlenda				1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	2.10.2020	A 372889,8 N 396067,1	Isn 93		

Tegund minja	Tilgáta/Niðurstaða	Verk	Fjöldi				
Varða		Lyklafell Uppland	1				
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?
Ekkert	Engin	Ágætt	1900-		Línulögn	Mikil	Nei
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Fríðlýsa?	Fríðlýst?	Hvenær
Lítið	1	Lítið	1		Nei	Nei	

Lega og staðhættir

Um 9 m vestur af Bláfjallaveg á sléttuðu hrauni.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

Varða.

Úr hraungrýti, um 1,5 m í þvermál og 2 m há.
Á vörðunni er plexígler með texta. Á því stendur m.a.:

Bláfjalla og Reykjanesfölkvangur.
Náttúruverndarráð.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Canon EOS M6

Athugasemdir

Varðan nýtur ekki verndunar minjalaga.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Gullbringusýsla	Hafnarfjörður	1400		210
Landareign	Mí:Nr	Heiti	Undirnr.	
Garðar		Gvendarsel	1 - 4	

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	5.10.2020	E 359307,0 N 392029,8	Isn 93	149	3

Tegund minja					Tilgáta/Niðurstaða		Verk	Fjöldi
Sel							Lyklafell Und 17.	4
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?	
Landeyðing	Lítill	Sæmilegt	1550-1900	-	Línulögn	Mikil	Já	
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2				Friðlýsa?	Friðlýst?
Hátt	8	Hátt	8				Nei	Nei
							Hvenær	-

Lega og staðhættir

Um 60 m NNA af staur 299 á Búrfellslínu 3b, og um 100 m N af línuvegi. Norðan í áberandi hömrum sem eru hluti af sprungu (A - V) í sunnanverðum Undirhlíðum vestur af Helgafelli. Rústirnar eru í grasi grónni gjá á milli hamarsins og bjargs sem fallið hafa frá hamrinum, í skútum við hamarinn og bjargið og við lágan hrygg eða klettarana. Yfirleitt eru rústirnar á grasi grónum bakka, en ein þeirra er á gjörblásnum mel ca. 30 m vestur af megin rústunum.

Lýsing

Sel.

Rústirnar eru fjórar að tölu og frekar ógreinilegar. Þær eru á ca. 30 x 30 m stóru svæði, sem er að hluta til vel gróið.

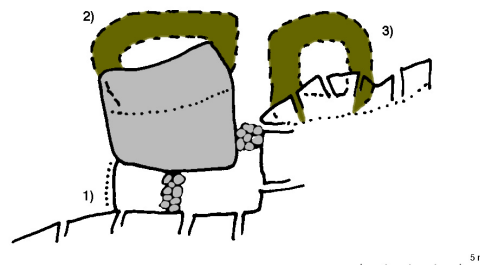
Rústirnar eru frekar úr lagi færðar vegna þess að veggir eru úr grjóti og hafa fallið út.

Á neðri myndinni er horft yfir rúst 210:4 og selið undir klettunum á miðri myndinni.

Heimildir og munnmæli

Bjarni F. Einarsson. Grjótnám í Undirhlíðum í Hafnarfirði. Fornleifakönnun vegna mats á umhverfisáhrifum. Handrit. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 1998.
Ólafur Þorvaldsson. „Fornar slóðir milli Krísuvíkur og Hafnarfjarðar.“ *Árbók Hins íslenska fornleifafélags 1943-48*. Bls. 94.
Örnefnaskrá. Garðakirkjuland. Ari Gíslason skráði. Handrit. Örnefnastofnun Íslands.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Fuji FinePix S 7000

Athugasemdir

Ef ekki er hægt að tryggja öryggi fornleifanna þarf að rannsaka þær með leyfi Minjastofnunar Íslands, sem setur þá skilmála sem nauðsynlegir kunna að þykja.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Gullbringusýsla	Hafnarfjörður	1400		210
Landareign	Mí:Nr	Heiti	Undirnr.	
Garðar		Gvendarsel	1	

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	5.10.2020	E 359319,5 N 392019,4	Isn 93	148	3

Tegund minja					Tilgáta/Niðurstaða		Verk	Fjöldi
Stekkur							Lyklafell Und 17.	1
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?	
Ekkert	Engin	Sæmilegt	1550-1900	-	Línulögn	Mikil	Já	
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2	Friðlýsa?			Friðlýst?	Hvenær
Talsvert	6	Talsvert	6	Nei			Nei	-

Lega og staðhættir

Ca. 100 m suður af malarvegi, norðan í áberandi hömrum sem eru hluti af sprungu í sunnanverðum Undirhlíðum sem liggur A - V og vestur af Helgafelli. Um 60 m NNA af staur 299 (Búrfellslína 3b). Grasi gróin gjá.

Heimildir og munnmæli

Bjarni F. Einarsson. Grjótnám í Undirhlíðum í Hafnarfirði. Fornleifakönnun vegna mats á umhverfisáhrifum. Handrit. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 1998.
Ólafur Þorvaldsson. „Fornar slóðir milli Krísuvíkur og Hafnarfjarðar.“ *Árbók Hins íslenska fornleifafélags* 1943-48. Bls. 94.
Örnefnaskrá. Garðakirkjuland. Ari Gíslason skráði. Handrit. Örnefnastofnun Íslands.

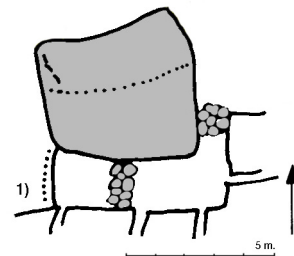
Lýsing

Stekkur.

Ca. 2 x 6 m (A - V) stór. Er hann L-laga og afmarkast af hamrinum og stórum steini, sem fallið hefur frá stálinu, norðan við stekkin. Er glufa þessi um 1,5 m breið. Í vestur afmarkast stekkurinn af háum kanti og steinum. Inn af kantinum er hlaðinn grjótveggur þvert á sprunguna eða gjánna, ca. 1 m br. og 0,2 - 0,3 m hár. Við endann sem snýr í norður er annar grjótveggur, ca. 1,5 - 2 m br. og 0,2 m hár. Botn sprungunnar er vel gróinn og hamraveggirnir eru tæplega mannhæðar háir.

Ca. 2 m vestur af nr. 1 eru fornleifar nr. 2.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Olympus 820L

Athugasemdir

Ef ekki er hægt að tryggja öryggi fornleifanna þarf að rannsaka þær með leyfi Minjastofnunar Íslands, sem setur þá skilmála sem nauðsynlegir kunna að þykja.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Gullbringusýsla	Hafnarfjörður	1400		210
Landareign	Mí:Nr	Heiti		Undirnr.
Garðar		Gvendarsel		2

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	5.10.2020	E 359317,4 N 392024,8	Isn 93	150	3

Tegund minja	Tilgáta/Niðurstaða	Verk	Fjöldi				
Rúst	Sel	Lyklafell Und 17.	1				
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?
Ekkert	Engin	Sæmilegt	1550-1900	-	Línulögn	Mikil	Já
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Fríðlýsa?	Fríðlýst?	Hvenær
Hátt	7,5	Talsvert	7,5		Nei	Nei	-

Lega og staðhættir

Ca. 2 m norðan við nr. 1, vestan við stórt bjarg, og undir því (í skúta) á kafla. Í grasi gróinni brekku.

Heimildir og munnmæli

Bjarni F. Einarsson. Grjótnám í Undirhlíðum í Hafnarfirði. Fornleifakönnun vegna mats á umhverfisáhrifum. Handrit. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 1998. Ólafur Þorvaldsson. „Fornar slóðir milli Krísuvíkur og Hafnarfjarðar.“ *Árbók Hins íslenska fornleifafélags* 1943-48. Bls. 94. Örnefnaskrá. Garðakirkjuland. Ari Gíslason skráði. Handrit. Örnefnastofnun Íslands.

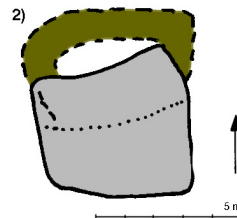
Lýsing

Stekkur

Ca. 4 x 6 m langur (A - V), norðan megin við stóran stein utan í hömrum. Veggir eru úr grjóti, illa farnir og ógreinilegir en vel grónir. Yfir nánast allan stekkin hangir skúti eða hengi í bjarginu. Ekki sést grjót nema að austanverðu, þar er stekkurinn hæstur.

1,5 m austur af stekknum eru fornleifar nr. 3.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Olympus 820L

Athugasemdir

Ef ekki er hægt að tryggja öryggi fornleifanna þarf að rannsaka þær með leyfi Minjastofnunar Íslands, sem setur þá skilmála sem nauðsynlegir kunna að þykja.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Gullbringusýsla	Hafnarfjörður	1400		210
Landareign	Mí:Nr	Heiti		Undirnr.
Garðar		Gvendarsel		3

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	5.10.2020	E 359322,9 N 392030,1	Isn 93	150	3

Tegund minja	Tilgáta/Niðurstaða	Verk	Fjöldi				
Rúst	Búr	Lyklafell Und 17.	1				
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?
Ekkert	Engin	Sæmilegt	1550-1900	-	Línulögn	Mikil	Já
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Friðlýsa?	Friðlýst?	Hvenær
Hátt	7,5	Talsvert	7,5		Nei	Nei	-

Lega og staðhættir

Ca. 1,5 m austur af nr. 2 að hluta undir skúta í bjarginu. Á grasi grónum stalli.

Heimildir og munnmæli

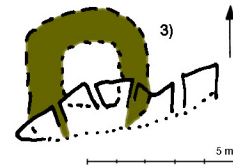
Bjarni F. Einarsson. Grjótnám í Undirhlíðum í Hafnarfirði. Fornleifakönnun vegna mats á umhverfisáhrifum. Handrit. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 1998.
Ólafur Þorvaldsson. „Fornar slóðir milli Krísuvíkur og Hafnarfjarðar.“ *Árbók Hins íslenska fornleifafélags* 1943-48. Bls. 94.
Örnefnaskrá. Garðakirkjuland. Ari Gíslason skráði. Handrit. Örnefnastofnun Íslands.

Lýsing

Rúst.

Ca. 4 x 4 m (NNV - SSA). Veggir úr grjóti (og torfi?), vel grónir. Ekki hægt að segja með vissu um breidd þeirra, hæðin er ca. 0,3 - 0,4 m. Dyr snúa trúlega mót V, frá hamrinum. Hluti af rústinni er undir skúta eða hengi í hamrinum.

Teikning/ljósmynd

Ljósmy

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Olympus 820L

Athugasemdir

Ef ekki er hægt að tryggja öryggi fornleifanna þarf að rannsaka þær með leyfi Minjastofnunar Íslands, sem setur þá skilmála sem nauðsynlegir kunna að þykja.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Gullbringusýsla	Hafnarfjörður	1400		210
Landareign	Mí:Nr	Heiti		Undirnr.
Garðar		Gvendarsel		4

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	5.10.2020	E 359288,4 N 392037,1	Isn 93	143	3

Tegund minja	Tilgáta/Niðurstaða	Verk	Fjöldi				
Stekkur		Lyklafell Und 17.	1				
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?
Landeyðing	Mikil	Sæmilegt	1550-1900	-	Línulögn	Mikil	Já
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Friðlýsa?	Friðlýst?	Hvenær
Talsvert	6	Talsvert	6		Nei	Nei	-

Lega og staðhættir

Ca. 30 m VNV frá aðal rústunum, vestan megin í lágum hömrum eða klettarana. Um 60 m N af staur 299 (Búrfellslínu 3b). Á gjörblásnum mel.

Heimildir og munnmæli

Bjarni F. Einarsson. Grjótnám í Undirhlíðum í Hafnarfirði. Fornleifakönnun vegna mats á umhverfisáhrifum. Handrit. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 1998. Ólafur Þorvaldsson. „Fornar slóðir milli Krísuvíkur og Hafnarfjarðar.“ *Árbók Hins íslenska fornleifafélags* 1943-48. Bls. 94. Örnefnaskrá. Garðakirkjuland. Ari Gíslason skráði. Handrit. Örnefnastofnun Íslands.

Lýsing

Stekkur.

4,5 x 8 m (N - S). Veggir úr grjóti, 1 - 2 m breiðir og 0,3 - 1 m háir. Dyr snúa mót suðri. A - veggurinn er lágur hamar eða klettarani og þar eru hleðslur við suður enda stekksins.

Veggir eru illa farnir, nema norður - endinn.

Stekkurinn sjálfur, og nánasta umhverfi til norðurs, er upp blásinn og mosa- og lyngi vaxinn á köflum.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Olympus 820L/Canon EOS 550D

Athugasemdir

Ef ekki er hægt að tryggja öryggi fornleifanna þarf að rannsaka þær með leyfi Minjastofnunar Íslands, sem setur þá skilmála sem nauðsynlegir kunna að þykja.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Gullbringusýsla	Hafnarfjörður	1400		211
Landareign	MÍ:Nr	Heiti		Undirnr.
		Undirhlíðarvegur		1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	2.10.2020	E 358387,9 N 391771,8	Isn 93	90	5

Tegund minja					Tilgáta/Niðurstaða		Verk	Fjöldi
Fornleið							Lyklafell Und 17.	1
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?	
Náma	Talsverð	Ágætt	1550-1900		Línulögn	Mikil	Já	
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Friðlýsa?	Friðlýst?	Hvenær	
Talsvert	6	Talsvert	6		Nei	Nei		

Lega og staðhættir

Norður undir Undirhlíðum. Yfir holt og móa.

Lýsing

Fornleið.

Leiðin er 0,5 - 1,5 m breið víðast hvar og nokkuð hlykkjótt. Sumstaðar breiðir hún úr sér og er þar í raun fleiri reiðgötur.

Leiðin er víðast hvar ekki mjög greinileg.

Rás í hraunhelluna (sbr. neðri mynd) er hægt að sjá á stöku stað.

Leiðin er merkt með gulum og bláum hælum (sbr. efri mynd).

Á stórum kafla er nýr slóði sem fylgir ekki alltaf gömlu leiðinni. Á þetta einkanlega við kaflann vestan við Bláfjallavegin, sem sker leiðina hjá Undirhlíðarnámum. Yfirleitt liggur Undirhlíðarvegurinn norðan við nýja slóðann, þar sem leiðirnar fara ekki saman, en ca. 1 km vestur af Bláfjallaveginum, sker fornleiðin nýja stígin og liggur inn í skógræktargirðingu. Þar er leiðin vel niðurgrafin og greinileg þar sem hún hlykkjast um völinn.

Athugasemdir

Ef ekki er hægt að tryggja öryggi minjanna þarf leyfi Minjastofnunar Íslands til að raska þeim og sæta þeim skilmálum sem stofnunin telur nauðsynlega.

Heimildir og munnmæli

Bjarni F. Einarsson. Grjótnám í Undirhlíðum í Hafnarfirði. Fornleifakönnun vegna mats á umhverfisáhrifum. Handrit. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 1998.
Brynjúlfur Jónsson. „Rannsókn fornleifa sumarið 1907.“ *Árbók Hins isl. fornleifafélags* 1908. Reykjavík 1908. bls. 9.
Ólafur Þorvaldsson. „Fornar slóðir milli Krisuvíkur og Hafnarfjarðar.“ *Árbók Hins íslenska fornleifafélags* 1943-48. Bls. 94
Sveinn Pálsson. Ferðabók Sveins Pálssonar. Dagbækur og ritgerðir 1791-1797. Reykjavík 1945. Bls. 662.

Frh.

Teikning/Ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Fuji FinePix S 7000

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Gullbringusýsla	Hafnarfjörður	1400		286
Landareign	Mí:Nr	Heiti		Undirnr.
-		Dalaleið		1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	5.10.2020	E 358711,3 N 391956,7	Isn 93	138	6

Tegund minja	Tilgáta/Niðurstaða	Verk	Fjöldi				
Þjóðleið		Lyklafell Und 17.	1				
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?
Náma	Lítill	Ágætt	1550-1900		Línulögn	Mikil	Já
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Friðlýsa?	Friðlýst?	Hvenær
Lítið	3	Lítið	3		Nei	Nei	-

Lega og staðhættir

Sunnan megin í Undirhlíðum og norðan við hraunjaðar.

Heimildir og munnmæli

Bjarni F. Einarsson. Skráning hluta Dalaleiðar sunnan við Undirhlíðar í Hafnarfirði. Fornleifaskráning vegna mats á umhverfisáhrifum. Handrit. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 2003.
Ólafur Þorvaldsson. „Fornar slóðir milli Krísvíkur og Hafnarfjarðar.“ *Árbók Hins ísl. fornleifafélags* 1943-48. Reykjavík 1949:86 & 91.
Ólafur Þorvaldsson. Selvogsgata og Krísvíkurleiðir. Fræðslurit Ferðafélags Íslands. Reykjavík 1999.

Lýsing

Þjóðleið.

Leiðin lá á milli Hafnarfjarðar og Krísvíkur, en var ekki höfuðleið á þessari leið og oftast farin á vetrum. Þessi leið var styst og þótti greiðust, en hægust.

Leiðin er dálítið hlykkjótt þar sem hún liggur sunnan megin í Undirhlíðum í kvos sem er við jaðar hrauns. Hún er að mestu leyti 1 - 4 m á breidd og 0,1 - 0,5 m djúp. Sjá má allt að fimm reiðgötur. Leiðin er víða vel gróin, en þó blásin á stöku stað. Enn er einhver umferð hrossa á leiðinni.

Leiðin er nákvæmlega GPS mæld þar sem hún liggur frá Helgafelli að þjóðveginum til Bláfjalla.

Leiðin kallaðist einnig Vatnsleið.

Staðsetning leiðarinnar þar sem hún hverfur inn í Bláfjallaveg er: A 358651,1 N 390955,7.

Línuvegur hefur verið lagður yfir hluta af leiðinni, beint undir Búrfellslínu 3b (sbr. efri mynd). Þar var GPS mælt.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Fuji FinePix S 7000

Athugasemdir

Ef ekki er hægt að tryggja öryggi minjanna þarf leyfi Minjastofnunar Íslands til að raska þeim og sæta þeim skilmálum sem stofnunin telur nauðsynlega.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Gullbringusýsla	Hafnarfjörður	1400		294
Landareign	Mí:Nr	Heiti		Undirnr.
Þorbjarnarstaðir		Gerðisstígur/Efrihell nastígur		1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	6.10.2020	E 352605 N 395790	Isn 93	16	5

Tegund minja	Tilgáta/Niðurstaða	Verk	Fjöldi				
Gata		Lyklafell Suð 18 Hell-Hel	1				
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?
Framkvæmdir	Mikil	Lélegt	1550-1900		Línulögn	Mikil	Nei
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Friðlýsa?	Friðlýst?	Hvenær
Lítið	2	Lítið	2		Nei	Nei	

Lega og staðhættir

Leiðin hefur legið frá Gerði suður í Rauðamelsrétt og áfram til suðurs, yfir holt og móa. (nr. 293).

Heimildir og munnmæli

Jónatan Garðarsson. „Gerðisstígur í Hraunum við Straumsvík.“ *Morgunblaðið* 23. júní 2002. *Örnefnaskrá*. Þorbjarnarstaðir. Stofnun Árna Magnússonar í íslenskum fræðum.

Lýsing

Gata.

Leiðinni er lýst eftirfarandi í Örnefnaskrá: „Stígurinn lá frá bænum [Gerði] upp á Brunabrún upp í Hraunhornsstíg....“ Héðan [Rauðamelsrétt] var stígurinn kallaður Efrihell nastígur.

Hugsanlega liggur gatan með Brunanum nær alla leið að Rauðamelsrétt og áfram í átt að Fjárborginni og áfram til suðurs? Hún sást ekki svo að öruggt væri við vettvangskoðun á rannsóknarsvæðinu.

Könnuð var loftmynd á Byggðasafni Hafnarfjarðar þar sem leiðin hefur verið sett inn.

Við vettvangskönnun þann 22. sept. 2014 var ekki hægt að rekja leiðina mikið suður fyrir Rauðamelsréttina. Yfirleitt var leiðin óræð og hefur líklega hríslast um svæðið í áranna rás.

Við leit þann 6.10.2020 sáust ekki ummerki um götuna. Til að gefa einhverja hugmynd um á hvaða slóðum hún er fylgja hér hnit sem mæld voru 2014. Það er nálgun, en ekki nákvæm staðsetning.

Athugasemdir

Ef ekki er hægt að tryggja öryggi minjanna þarf leyfi Minjastofnunar Íslands til að raska þeim og sæta þeim skilmálum sem stofnunin telur nauðsynlega.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Fuji FinePix S 7000

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Gullbringusýsla	Hafnarfjörður	1400		297
Landareign	Mí:Nr	Heiti		Undirnr.
				1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	5.10.2020	E 352771,2 N 397192,3	Isn 93	12	4

Tegund minja	Tilgáta/Niðurstaða	Verk	Fjöldi				
Varða		Lyklafell Hell-Hel 09. SV	1				
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?
Byggingar	Lítil	Sæmilegt	1900-		Línulögn	Mikil	Nei
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Friðlýsa?	Friðlýst?	Hvenær
Lítið	1	Lítið	1		Nei	Nei	

Lega og staðhættir

Um 10 m NA af ragmangslínu (Ísallínu). Á milli staura nr. 6 og 7. Á hraunhellu í móa.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

Varða.

Um 0,7 - 0,9 m í þvermál og 0,3 m há. Úr hraungrjóti.

Varðan er fallin.

Hún gæti hafa varðað jarðfall (eða „dal“ eins og það heitir þarna) um 3 - 4 m norður af vörðunni sbr. neðri ljósmynd. Þar gætu verið hleðslur. Sé þetta rétt er varðan eldri en 1900.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Fuji FinePix S 7000

Athugasemdir

Engra mótvægisáðgerða er þörf sé varðan rétt aldursgreind.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Gullbringusýsla	Hafnarfjörður	1400		298
Landareign	MÍ:Nr	Heiti		Undirnr.
		Stórhöfðastígur		1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	5.10.2020	E 356125,1 N 394244,5	Isn 93	66	4

Tegund minja	Tilgáta/Niðurstaða	Verk	Fjöldi				
Fornleið		Lyklafell Hell-Hel 09	1				
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?
Ekkert	Engin	Ágætt	1550-1900		Línulögn	Mikil	Já
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Friðlýsa?	Friðlýst?	Hvenær
Talsvert	6	Talsvert	6		Nei	Nei	

Lega og staðhættir

Leiðin liggur yfir afar úfið hraun (Óbrynnishólabruni?) þar sem hún var skoðuð. Liggur hún á milli staura nr. 309 og 310 á Búrfellslínu 3b.

Heimildir og munnmæli

Landnám Ingólfs. Safn til sögu þess. III. bindi. Sýslulýsingar og sóknalýsingar. Reykjavík 1937:212. Ólafur Þorvaldsson. „Fornar slóðir milli Krísuvíkur og Hafnarfjarðar.“ *Árbók Hins ísl. fornleifafélags* 1943-48. Reykjavík 1949:87-88. Ólafur Þorvaldsson. *Selvogsgata og Krýsuvíkurleiðir. Fræðslurit Ferðafélags Íslands*. Reykjavík 1999.

Lýsing

Fornleið.

Leiðin eða gatan er um 2 - 3 m breið og nokkuð hlykkjótt. Hún er vel gróin grasi og stingur það svolítið í stúf við nánasta umhverfi sem er mjög úfið mosavaxið hraun.

Leiðin sést ekki vestan við Krísuvíkurveg vegna jarðrasks.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Fuji FinePix S 7000

Athugasemdir

Ef ekki er hægt að tryggja öryggi minjanna þarf leyfi Minjastofnunar Íslands til að raska þeim og sæta þeim skilmálum sem stofnunin telur nauðsynlega.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Gullbringusýsla	Hafnarfjörður	1400		299
Landareign	Mí:Nr	Heiti		Undirnr.
		Grindaskarðsvegur/Selvogsgata		1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	5.10.2020	E 362345,7 N 393629,7	Isn 93	149	5

Tegund minja					Tilgáta/Niðurstaða		Verk	Fjöldi
Fornleið							Lyklafell Hell-Hel 09.	1
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?	
Ekkert	Engin	Ágætt	1550-1900		Línulögn	Mikil	Já	
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Friðlýsa?	Friðlýst?	Hvenær	
Talsvert	6	Talsvert	6		Nei	Nei		

Lega og staðhættir

Yfir slétt hraun. Á milli staura 290 og 291 (Búrfellslína 3b).

Heimildir og munnmæli

Landnám Ingólfs. Safn til sögu þess III. Sýslulýsingar og sóknalýsingar. Reykjavík 1937:79,109, 121-22 og 212.
Kaalund, P.E. Kristian. Ísenskir sögustaðir I-IV. Úttekt á sögustöðum í öllum fjórðungum landsins. Reykjavík 1984. I. bindi bls. 61.
Ólafur Þorvaldsson. „Fornar slóðir milli Krísvíkur og Hafnarfjarðar.“ *Árbók Hins íslenska fornleifafélags 1943-48*. Bls. 94.
Ólafur Þorvaldsson. Selvogsgata og Krýsvíkurleiðir.
Fræðslurit Ferðafélags Íslands. Reykjavík 1999.Örnefnaskrá.
Sveinn Pálsson. Ferðabók Sveins Pálssonar. Dagbækur og ritgerðir 1791-1797. Reykjavík 1945. Bls. 667. **Frh.**

Lýsing

Fornleið.

Leiðin er um 1 - 3 m á breidd þar sem hún var skoðuð. Hún er vel greinileg enda enn talsvert gengin. Bláar og gular stikur stika leiðina og hún er vörðuð. Vörðurnar virðast vel flestar vera endurgerðar í seinni tíð á afar frumstæðan máta. Á stöku stað dreifir leiðin úr sér og ekki gott að segja hvar aðalleiðin var.

Leiði endar í Bláfjallavegi við:
A 364170,4 N 390712,2.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Fuji FinePix S 7000

Athugasemdir

Ef ekki er hægt að tryggja öryggi minjanna þarf leyfi Minjastofnunar Íslands til að raska þeim og sæta þeim skilmálum sem stofnunin telur nauðsynlega.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Gullbringusýsla	Hafnarfjörður	1400		301
Landareign	MÍ:Nr	Heiti		Undirnr.
		Hrauntungustígur		1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	5.10.2020	E 354799,4 N 396179,0	Isn 93	34	4

Tegund minja	Tilgáta/Niðurstaða	Verk	Fjöldi				
Fornleið		Lyklafell Hell-Hel 09. SV	1				
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?
Byggingar	Mikil	Sæmilegt	1550-1900		Línulögn	Mikil	Nei
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Fríðlýsa?	Fríðlýst?	Hvenær
Lítið	3	Lítið	3		Nei	Nei	

Lega og staðhættir

Yfir bæði úfið og slétt hraun.

Heimildir og munnmæli

Jónatan Garðarsson. Munnl. heimild.
Ólafur Þorvaldsson. „Fornar slóðir milli Krísvíkur og Hafnarfjarðar.“ Árbók Hins íslenska fornleifafélags 1943-48. Bls. 94.
Ólafur Þorvaldsson. Selvogsgata og Krýsuvíkurleiðir. Fræðslurit Ferðafélags Íslands. Reykjavík 1999.
Örnefnaskrá. Hvaleyri. Ari Gíslason skráði. Handrit. Örnefnastofnun Íslands.
Örnefnaskrá. Hvaleyri. Gísli Sigurðsson skráði. Handrit. Örnefnastofnun Íslands.
Örnefnaskrá. Þorbjarnarstaðir. Handrit. Örnefnastofnun Íslands.

Lýsing

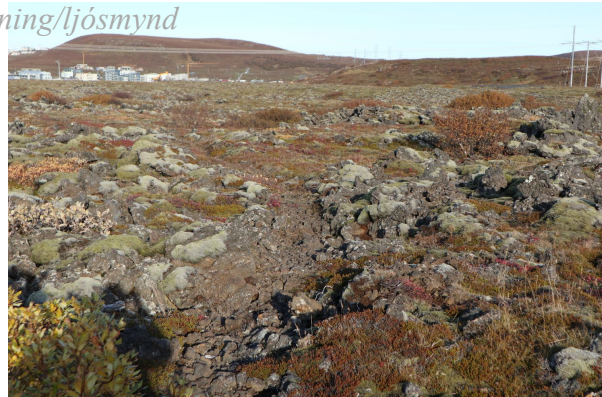
Fornleið.

Leiðin er 0,5 - 1 m breið þar sem hún var skoðuð. Hún er nokkuð hlykkjótt. Rekja mátti leiðina frá kartöflugeymslu (sem nú er horfin) hjá svæði sem tengivirkið í Hamranesi stendur nú. Þar suðaustur frá er grasi vaxið slétt svæði (þar sem trönur hafa staðið) og þaðan má rekja leiðina áfram að öðru sléttuðu svæði.

Viða er leiðin afar ógreinileg, en er mjög greinileg þegar hún kemur norðan undan sléttuðu svæði við Búrfellslínu 3b. Leiðin virðist vera notuð af útivistarfólki í dag.

Leiðin skipti sér u.þ.b. þar sem nýi Krýsuvíkurvegurinn fer. Fór syðri leiðin talsvert sunnar en leiðin sem lýst var hér að framan. Hún er horfin í dag á áhrifasvæði rafmangslínanna. Leiðin sást ekki vestan við Krýsuvíkurveg.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Fuji FinePix S 7000

Athugasemdir

Ef ekki er hægt að tryggja öryggi minjanna þarf leyfi Minjastofnunar Íslands til að raska þeim og sæta þeim skilmálum sem stofnunin telur nauðsynlega.

Fornleifaskráning við hina fyrirhuguðu
Lyklafellslínu 1 í Gullbringusýslu,
jarðstrengsvalkostur

Bjarni F. Einarsson
2021

Forsíðumyndin sýnir vörðu skammt hjá Dyravegi. (Fornleifar nr. 8:2. Horft mót VSV. Ljósm. BFE 2021).

FORNLEIFAFRÆDISTOFAN

© Bjarni F. Einarsson
Unnið fyrir Landsnet
Maí 2021

Inngangur

Í október síðastliðnum kannaði Fornleifafræðistofan tvo valkosti Lyklafellslínu 1 í lofti. (Bjarni F. Einarsson 2020).

Hér verður fjallað um þriðja valkostinn, jarðstreng skammt frá Lyklafelli að spennustöðinni við Hamranes í Hafnarfirði sbr. mynd 1.

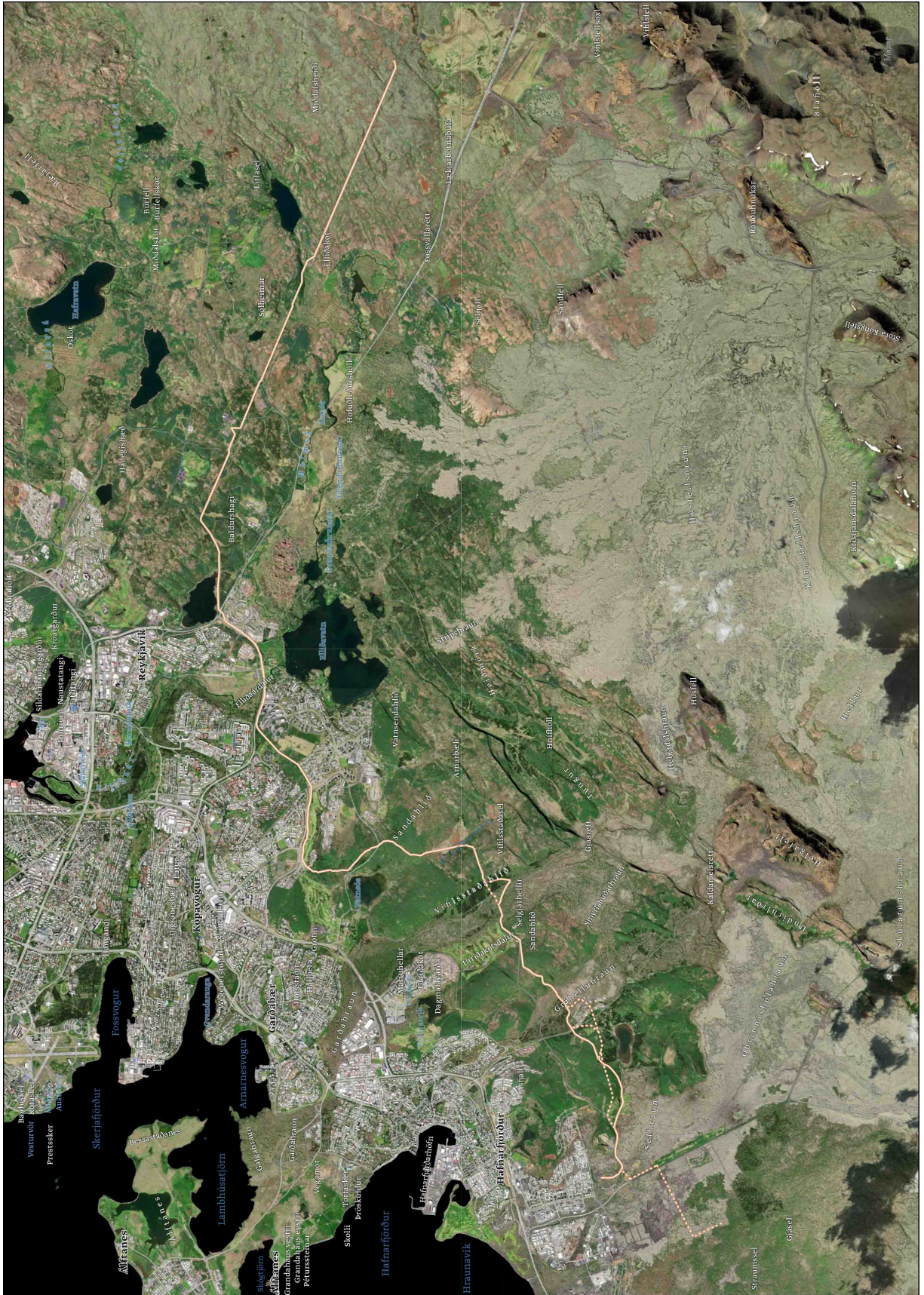
Er lagnaleiðin og staðsetning fornleifa sýndar á loftmyndum 2–3. Vegna fyrri skráninga á svæðinu þótti ekki ástæða til að kanna heimildir frekar, enda flestar fornleifarnar áður skráðar vegna fyrri verkefna tengdum ýmsum framkvæmdum.

Allt svæðið var kannað á vettvangi og fór vettvangsvinna fram með hléum dagana 26. apríl – 21. maí síðastliðinn. Veður var gott á meðan á vettvangsvinnu stóð. Kannað var svæði sín hvoru megin við hinar fyrirhuguðu jarðstrengslínu, eða allt að 30 m hvoru megin.

Allar fornleifar voru mældar inn með Trimble Juno T41/5 handmælitæki, bæði punktur og umfang eftir atvikum. Lýsingum frá fyrri skráningum var ekki breytt nema í undantekningartilfellum til að laga að breytingum og leiðréttu villur.

Niðurstaða fornleifaskráningarinnar er í töflu 1 auk meðfylgjandi fornleifaskrár og loftmynda með staðsetningu fornleifa.

Fulltrúi verkkaupa var Rúnar Dýrmundur Bjarnason hjá verkfræði- og tækniþjónustunni Mannviti.

Mynd 1. Lega jarðstrengsvalkostsins á Lyklafellslínu 1. (Loftmynd: Loftmyndir ehf. Viðbætur: Mannvit/Fornleifafræðistofan).

Skráningin

Samkvæmt lögum um menningarminjar frá 2012 eru allar fornleifar friðaðar og sumar friðlýstar (Lög um menningarminjar 2012). Þeim má engin, hvorki landeigandi, framkvæmdaaðili né nokkur annar spilla, granda né úr stað færa, nema með leyfi Minjastofnunar Íslands (21. gr.).

Því eru allar þær fornleifar á könnunarsvæðinu sem og annarsstaðar og eldri eru en 100 ára, friðaðar skv. lögnum.

Friðlýstum fornleifum fylgir 100 m friðhelgt svæði út frá ystu sýnilegu mörkum þeirra (22. gr). Um friðaðar fornleifar er 15 m friðhelgað svæði umleikis samkvæmt sömu grein. Sú hefð hefur þó komist á að fara ekki of nærri fornleifum og taka tillit til eðlis þeirra og þarfa. Engar friðlýstar fornleifar eru í næsta nágrenni við línuleiðirnar.

Nr.	Teg.	Fj.	Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Minjagildi	Varðveislugil	Friðlýst?	Mótv.
Mosfellsbær										
4:1	Varða	1	Jarðstrengur	Mikil	Ágætt	1550-1900	Lítið (3)	Lítið (3)	Nei	Rannsókn
5:1	Varða	1	Jarðstrengur	Mikil	Lélegt	1550-1900	Lítið (3)	Lítið (3)	Nei	Rannsókn
6:1	Fornleið	1	Jarðstrengur	Mikil	Sæmilegt	1550-1900	Lítið (3)	Lítið (3)	Nei	Engar
7:1	Varða	1	Jarðstrengur	Mikil	Ágætt	1550-1900	Lítið (3)	Lítið (3)	Nei	Rannsókn
8:1	Varða	1	Jarðstrengur	Mikil	Ágætt	1550-1900	Lítið (3)	Lítið (3)	Nei	Rannsókn
9:1	Varða	1	Jarðstrengur	Mikil	Sæmilegt	1550-1900	Lítið (2)	Lítið (2)	Nei	Rannsókn
10:1	Eyðibýli	1	Jarðstrengur	Mikil	Lélegt	1550-1900	Talsvert (6)	Talsvert (6)	Nei	Rannsókn
12:1	Gata	1	Jarðstrengur	Mikil	Sæmilegt	1550-1900	Lítið (2)	Lítið (2)	Nei	Engar
Reykjavík										
30:1	Gerði	1	Jarðstrengur	Talsverð	Sæmilegt	1550-1900	Lítið (4)	Lítið (4)	Nei	Þversnið og teikn.
177:1	Varða	1	Jarðstrengur	Talsverð	Ágætt	1550-1900	Lítið (2)	Lítið (2)	Nei	Rannsókn
Hafnarfjörður										
301	Fornleið	1	Jarðstrengur	Talsverð	Sæmilegt	1550-1900	Lítið (3)	Lítið (3)	Nei	Engar
		11				Meðaltal:	3,1	3,1		

Tafla 1. Tafla yfir hinar skráðu minjar á leiðunum sem skoðaðar voru. Hér er gengið út frá því að hinar fyrirhuguðu framkvæmdir valdi tímabundinni hættu og mat lagt á hana. Sé það ekki hægt eru mótvægisáðgerðir tilgreindar í töflunni. Að öðru leyti er vísað í meðfylgjandi fornleifaskrá vegna viðvarandi hættu.

Samtals voru 11 fornleifar/minjar undir 11 númerum skráðar í tengslum við vettvangskönnunina.

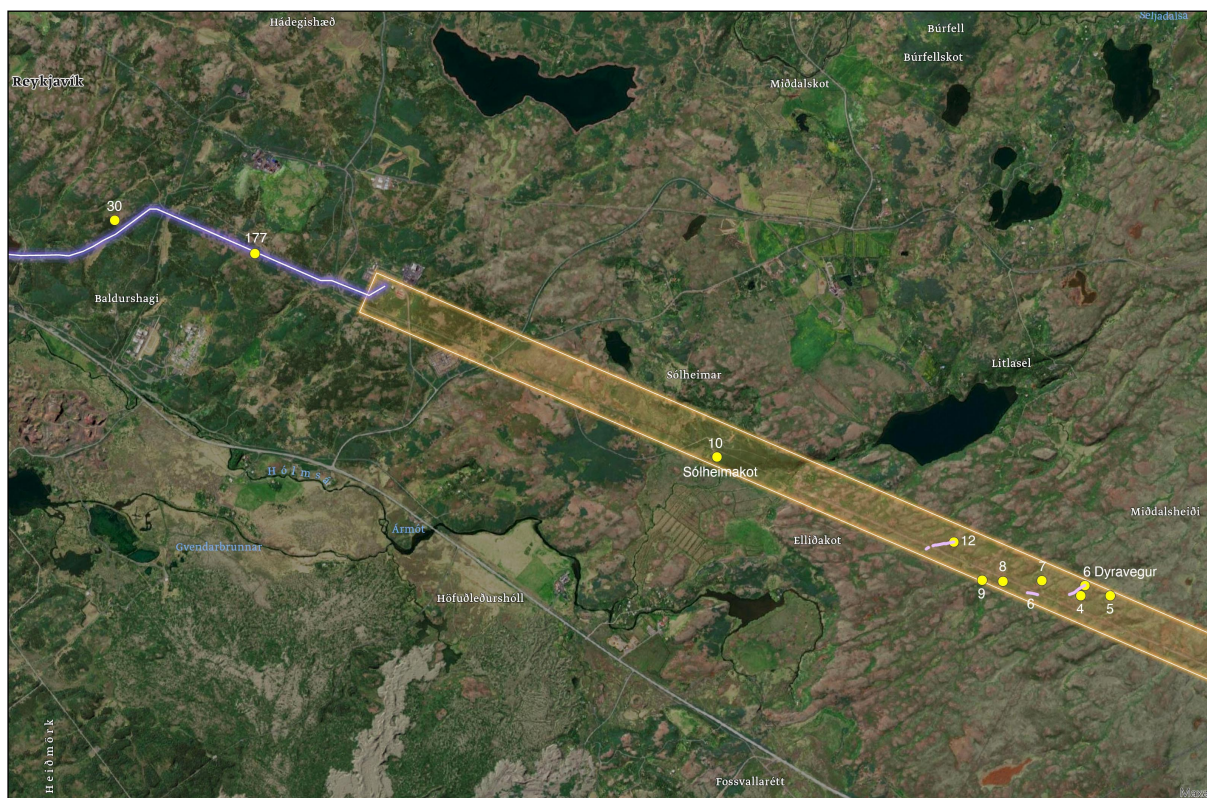
Allar töldust fornleifarnar hafa lágt minja- og varðveislugildi nema einar, en það voru leifar Sólheimakots sem töldust hafa talsvert minja- og varðveislugildi.

Í hættu vegna annarra þátta en hinar fyrirhuguðu jarðstrengjalögn voru tvær fornleifar, annarsvegar Sólheimakot vegna ábúðar og hins vegar Norðurtungustígur vegna fyrirhugaðra bygginga.

Allar fornleifarnar voru í mismikilli hættu vegna hins fyrirhugaða jarðstrengs, en það á að vera hægt að taka tillit til þeirra að mestu leiti (sjá töflu 1 og meðfylgjandi fornleifaskrá).

Hin fyrirhugaða leið jarðstrengsins er vel ásættanleg með tilliti til fornleifa.

Þegar ekki er hægt að tryggja öryggi fornleifa eða þær þarf að fjarlægja vegna fyrirhugaðra framkvæmda þarf að grípa til mótvægisáðgerða. Slíkar áðgerðir geta verið allt frá breyttri áætlun um

Mynd 2. Yfirlit yfir staðsetningu fornleifa við hina fyrirhuguðu jarðstrengjaleið. (Loftmynd: Loftmyndir ehf. Viðbætur: Mannvit/Fornleifafræðistofan).

framkvæmdir sem taka tillit til fornleifa (1. kostur), nákvæmari GPS staðsetningu og ljósmyndun að nákvæmri fornleifarannsókn. Rannsóknir á einfaldari fornleifum eins og görðum og vegum er gjarnan þverskurður í gegnum þær, hann teiknaður í sniði, ljósmyndaður og gjóskulaga leitað til að aldursgreina eftir atvikum. Þegar um vörður er að ræða er hægt að freista þess að finna lífrænar leifar undir þeim til aldursgreininga og kanna upphaflegt form þeirra ef hægt er. Rannsóknir á yngri skepnuhúsum geta einskorðast við þverskurði í leit að eldri minjum undir, eða að ákveðinn hluti húsanna séu fullransakaðir, ef allt húsið er ekki fullransakað. Leita þarf leyfis Minjastofnunar Íslands í öllum tilfellum og stofnunin ákveður umfangið og setur þá skilmála sem henni kann að þykja nauðsynlegir.

Niðurstaða

Allar fornleifar voru taldar í lægsta minja- og varðveisluflokki nema tvær sem voru í næst hæsta flokki.

Níu fornleifar teljast vera í mikilli hættu vegna hinna fyrirhuguðu framkvæmda og tvær talsverðri hættu.

Líklega er hægt að sneiða hjá fornleifum og breyta lítillega um lagnaleið í flestum tilfellum ef þarf, en þar sem það er ekki hægt þarf mótvægisáðgerða við. Bent er á að allar minjar sem eldri eru en 100 ára eru friðaðar og þeim fylgir 15 m friðhelgunarsvæði út frá ystu mörkum þeirra. Sjá nánar meðfylgjandi fornleifaskrá.

Varast ber að nýta svæðin í kringum fornleifar sem geymslustaði eða brautir fyrir vélar og tæki, eða efnisgeymslur af hverju tagi nema að leyfi Minjastofnunar Íslands komi til með eða án skilmála sem stofnunin kann að setja.

Heimildir

- Anna Lísu Guðmundsdóttir og Margrét Björk Magnúsdóttir. *Fornleifaskráning vegna deiliskipulags útivistarsvæðis á Austurheiðum og lagningar rafstrengs við Rauðavatn*. Borgarsögusafn Reykjavíkur. Reykjavík 2019.
- Bjarni F. Einarsson. *Fornleifaskráning vegna mats á umhverfisáhrifum háspennulínu frá Rauðamel að Hamranesi, Gullbringusýslu*. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 2005.
- Bjarni F. Einarsson. *Fornleifaskráning vegna mats á umhverfisáhrifum háspennulína frá Ölkelduhálsi og Kolviðarhóli í Arnessýslu og Geithálsi og Straumsvík í Gullbringusýslu*. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 2006.
- Bjarni F. Einarsson. *Fornleifaskráning vegna mats á umhverfisáhrifum háspennulína frá Ölkelduhálsi að Helguvík í Reykjanesbæ*. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 2009.
- Bjarni F. Einarsson. *Fornleifaskráning vegna deiliskipulags í Undirhlíðum, Hafnarfirði*. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 2017.
- Bjarni F. Einarsson. *Fornleifaskráning í upplöndum Kópavogs*. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 2017.
- Bjarni F. Einarsson. *Fornleifaskráning vegna fyrirhugaðrar lagningu Suðurnesjalínu 2 frá Hafnarfirði að tengivirki á Rauðamel*. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 2018.
- Bjarni F. Einarsson. *Fornleifaskrá Kópavogs. Endurskoðuð*. Reykjavík 2019.
- Bjarni F. Einarsson. *Fornleifaskráning við hina fyrirhuguðu Lyklafellslínu 1 í Gullbringusýslu. Tveir valkostir*. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 2020.
- Fornleifaskrá. Skrá um friðlýstar fornleifar*. Fornleifanefnd - Þjóðminjasafn Íslands. Ágúst Ó. Georgsson tók saman. Reykjavík 1990.
- Lög um menningarminjar*. Nr. 80 29. júní 2012.
- Ragnheiður Gló Gylfadóttir og Rúnar Leifsson. *Fornleifaskráning í Garðabæ*. Fornleifastofnun Íslands. Reykjavík 2009.
- Örnefnaskrá*. Brekka. Sighvatur Davíðsson 1907. Stofnun Árna Magnússonar í íslenskum fræðum - Örnefnasafn.

Loftmyndir 2–3. Staðsetning einstakra fornleifa á jarðstrengsleiðinni.

Fylgirit:

Fornleifaskrá:

- Mosfellsbær, Nr. 4:1 - 10:1 og 12:1.
- Hafnarfjörður, Nr. 301:1.
- Reykjavík, Nr. 30:1 og 177:1.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Kjósarsýsla	Mosfellsbær	1604		4
Landareign	Mí:Nr	Heiti		Undirnr.
Geitháls				1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	26.4.2021	E 374621,9 N 399614,1	Isn 93	196	5

Tegund minja					Tilgáta/Niðurstaða		Verk	Fjöldi
Varða							Lyk 21 Lyklafell	1
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?	
Ekkert	Engin	Ágætt	1550-1900		Línulögn	Mikil	Nei	
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Friðlýsa?	Friðlýst?	Hvenær	
Lítið	3	Lítið	3		Nei	Nei		

Lega og staðhættir

Um 30 m NA af rafmagnslínu (Kolviðarhólslínu 1 og Sogslínu 2) og staur 248 á Búrfellslínu 2. Á klapparhól í móa.

Heimildir og munnmæli

Birna Lárusdóttir og Sædis Gunnarsdóttir. Fornleifa-könnun vegna virkjunar. Handrit. Fornleifastofnun Íslands. Reykjavík 2003.
Bjarni F. Einarsson. Fornleifaskráning vegna mats á umhverfisáhrifum háspennulínu frá Ölkelduhálsi og Kolviðarhóli í Árnessýslu að Geithálsi og Straumsvík í Gullbringusýslu. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 2006.

Lýsing

Varða.

1 x 1 m (NV - SA) og 1,3 m há. Úr grjóti. Varðan virðist vera nýlega endurhlaðin. Hún varðar Dyraveg.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Fuji FinePix S 7000

Athugasemdir

Varðan var áður skráð 2003 undir númerinu GK-256:035. Ef ekki er hægt að tryggja öryggi fornleifanna þarf að rannsaka þær með leyfi Minjastofnunar Íslands, sem setur þá skilmála sem nauðsynlegir kunna að bykja.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Kjósarsýsla	Mosfellsbær	1604		5
Landareign	Mí:Nr	Heiti		Undirnr.
Geitháls				1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	26.4.2021	E 373247,4 N 400765,6	Isn 93	204	5

Tegund minja	Tilgáta/Niðurstaða	Verk	Fjöldi				
Varða		Lyk 21 Hell-Hel 09	1				
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?
Ekkert	Engin	Lélegt	1550-1900		Línulögn	Mikil	Nei
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Friðlýsa?	Friðlýst?	Hvenær
Lítið	3	Lítið	3		Nei	Nei	

Lega og staðhættir

Um 80 m NA af rafmagnslínu og um 90 m N af staur 247 á Búrfellslínu 2. UM 140 m A af vörðu nr. 4.
Á klapparhól í móa.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

Varða.

Um 1,5 m í þvermál og 0,6 m há. Úr grjóti.
Varðan er fallin.
Hún hefur varðað Dyraveg.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Fuji FinePix S 7000

Athugasemdir

Ef ekki er hægt að tryggja öryggi fornleifanna þarf að rannsaka þær með leyfi Fornleifaverndar ríkisins, sem setur þá skilmála sem nauðsynlegir kunna að þykja.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Kjósarsýsla	Mosfellsbær	1604		6
Landareign	MÍ:Nr	Heiti		Undirnr.
Geitháls		Dyravegur		1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	26.4.2021	E 373069,9 N 400837,8	Isn 93	182	4

Tegund minja	Tilgáta/Niðurstaða	Verk	Fjöldi				
Fornleið		Lyk 21 Hell-Hel 09	1				
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?
Ekkert	Engin	Sæmilegt	1550-1900		Línulögn	Mikil	Nei
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Friðlýsa?	Friðlýst?	Hvenær
Lítið	3	Lítið	3		Nei	Nei	

Lega og staðhættir

Yfir holt og hæðir.

Heimildir og munnmæli

Birna Lárusdóttir og Sædis Gunnarsdóttir. Fornleifa- könnun vegna virkjunar. Handrit. Fornleifastofnun Íslands. Reykjavík 2003.
Gönguleiðir á Hengilssvæðinu. Orkuveita Reykjavíkur 2002.
Bjarni F. Einarsson. Fornleifaskráning vegna mats á umhverfisáhrifum háspennulínu frá Ölkelduhálsi og Kolviðarhóli í Árnessýslu að Geithálsi og Straumsvík í Gullbringusýslu. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 2006.

Lýsing

Fornleið.

Í leiðinni má sjá reiðgötur, 4 - 6 hlið við hlið, og dýpri rásir á stöku stað. Hún liggur A - V þar sem hún var skoðuð í kringum núverandi línur sem þarna eru.

Leiðin er víða farin að gróa upp og hverfa.

Við leiðina voru nokkrar vörður skráðar (nr. 4 - 5 og 7 - 9).

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Fuji FinePix S 7000

Athugasemdir

Leiðin var GPS mæld þar sem hún sker línuveg. Leiðin var áður skráð 2003 undir númerinu GK-256:032. Ef ekki er hægt að tryggja öryggi fornleifanna þarf að rannsaka þær (GPS mæla og ljósmynda) með leyfi Fornleifaverndar ríkisins, sem setur þá skilmála sem nauðsynlegir kunna að þykja.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Kjósarsýsla	Mosfellsbær	1604		7
Landareign	Mí:Nr	Heiti		Undirnr.
Geitháls				1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	26.4.2021	E 372766,6 N 400871,5	Isn 93	189	4

Tegund minja	Tilgáta/Niðurstaða	Verk	Fjöldi				
Varða		Lyk 21 Hell-Hel 09	1				
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?
Ekkert	Engin	Ágætt	1550-1900		Línulögn	Mikil	Nei
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Fríðlýsa?	Fríðlýst?	Hvenær
Lítið	3	Lítið	3		Nei	Nei	

Lega og staðhættir

Um 10 m NA af rafmagnslínu, á milli staura 248 og 249 á Búrfellslínu 2.
Á klapparhól í móa.

Heimildir og munnmæli

Birna Lárusdóttir og Sædís Gunnarsdóttir.
Fornleifakönnun vegna virkjunar. Handrit.
Fornleifastofnun Íslands. Reykjavík 2003.
Bjarni F. Einarsson. Fornleifaskráning vegna mats á umhverfisáhrifum háspennulínu frá Ölkelduhálsi og Kolviðarhóli í Árnessýslu að Geithálsi og Straumsvík í Gullbringusýslu. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 2006.

Lýsing

Varða.

0,7 x 1 m (N - S) og 1,8 m há. Úr grjóti.
Varðan er að hluta til hlaðin ofan á stóran stein.
Botn er ferningslaga.
Hún varðar Dyraveg.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Fuji FinePix S 7000

Athugasemdir

Varðan var áður skráð 2003 undir númerinu GK-256:034. Ef ekki er hægt að tryggja öryggi fornleifanna þarf að rannsaka þær með leyfi Fornleifaverndar ríkisins, sem setur þá skilmála sem nauðsynlegir kunna að þykja.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Kjósarsýsla	Mosfellsbær	1604		8
Landareign	Mí:Nr	Heiti		Undirnr.
Geitháls				1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	26.4.2021	E 372492,0 N 400866,8	Isn 93	184	4

Tegund minja	Tilgáta/Niðurstaða	Verk	Fjöldi				
Varða		Lyk 21 Hell-Hel 09	1				
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?
Ekkert	Engin	Ágætt	1550-1900		Línulögn	Mikil	Nei
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Fríðlýsa?	Fríðlýst?	Hvenær
Lítið	3	Lítið	3		Nei	Nei	

Lega og staðhættir

Um 45 m SV af rafmagnslínu og um 70 m VSV af staur 249 á Búrfellslínu 2.
Á klapparhól í móa.

Heimildir og munnmæli

Birna Lárusdóttir og Sædis Gunnarsdóttir.
Fornleifakönnun vegna virkjunar. Handrit.
Fornleifastofnun Íslands. Reykjavík 2003.
Bjarni F. Einarsson. Fornleifaskráning vegna mats á umhverfisáhrifum háspennulínu frá Ölkelduhálsi og Kolviðarhóli í Árnessýslu að Geithálsi og Straumsvík í Gullbringusýslu. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 2006.

Lýsing

Varða.

1,3 m í þvermál og 1,7 m há. Úr grjóti. Upp úr toppi vörðunnar er spísslaga steinn. Varðan virðist nýlega endurhlaðin.
Hún varðar Dyraveg.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Fuji FinePix S 7000

Athugasemdir

Varðan var áður skráð 2003 undir númerinu GK-256:036 hjá FÍ. Ef ekki er hægt að tryggja öryggi fornleifanna þarf að rannsaka þær með leyfi Fornleifaverndar ríkisins, sem setur þá skilmála sem nauðsynlegir kunna að þykja.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Kjósarsýsla	Mosfellsbær	1604		9
Landareign	Mí:Nr	Heiti		Undirnr.
Geitháls				1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	3.5.2021	E 372344,3 N 400875,6	Isn 93	182	4

Tegund minja	Tilgáta/Niðurstaða	Verk	Fjöldi				
Varða		Lyk 21 Hell-Hel 09	1				
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?
Ekkert	Engin	Sæmilegt	1550-1900		Línulögn	Mikil	Nei
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Friðlýsa?	Friðlýst?	Hvenær
Lítið	2	Lítið	2		Nei	Nei	

Lega og staðhættir

Um 90 m SV af rafmagnslínu (Sogslínu 2). Um 100 m VSV af fornleifum nr. 8. Sunnan í klapparhól í móa.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

Varða.

1 m í þvermál og 0,5 m há. Úr grjóti. Varðan er fallin.

Hún varðar Dyraveg.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Fuji FinePix S 7000

Athugasemdir

Ef ekki er hægt að tryggja öryggi fornleifanna þarf að rannsaka þær með leyfi Fornleifaverndar ríkisins, sem setur þá skilmála sem nauðsynlegir kunna að þykja.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Kjósarsýsla	Mosfellsbær	1604		10
Landareign	Mí:Nr	Heiti		Undirnr.
Miðdalur		Sólheimakot		1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	3.5.2021	E 370479,9 N 401738,2	Isn 93	115	6

Tegund minja	Tilgáta/Niðurstaða	Verk	Fjöldi				
Eyðibýli		Lyk 21 Hell-Hel 09	1				
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?
Ábúð	Mikil	Lélegt	1550-1900		Línulögn	Mikil	Nei
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Friðlýsa?	Friðlýst?	Hvenær
Talsvert	6	Talsvert	5,5		Nei	Nei	

Lega og staðhættir

Á hól í hlíð, um 50 m SV af rafmagnslínu (Sogslínu 2) og um 60 - 70 m V af rafmagnsstaur nr. 158. Við nýlegt rautt timburhús sem kallað er Sólheimakot.

Heimildir og munnmæli

Birna Lárusdóttir og Sædís Gunnarsdóttir.
Fornleifakönnun á Hellisheiði vegna virkjunar.
Handrit. Fornleifastofnun Íslands. Reykjavík 2003.
Örnefnaskrá. Miðdalur. Handrit. Örnefnastofnun Íslands.
Bjarni F. Einarsson. Fornleifaskráning vegna mats á umhverfisáhrifum háspennulínu frá Ölkelduhálsi og Kolviðarhóli í Árnessýslu að Geithálsi og Straumsvík í Gullbringusýslu. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 2006.

Lýsing

Eyðibýli.

Á um 70 m stóru svæði þar sem nú stendur nýlegt rautt timburhús á malarbornu plani. Svæðið er nær alveg sléttað og sjást aðeins mjög óljósar rústir eða rústabrot sunnan við húsið og ofan við mýrina sem þar er.

Frá húsinu liggur um 3 m breið rudd braut til austurs upp hól og með rafmagnslínu (t.h. á efri mynd).

„Skammt suður af Fífukrók er Sólheimakot (109), hjáleiga frá Miðdal, sést þar vel fyrir veggjum.“ (Örnefnaskrá).

Eyðibýlisins er ekki getið í jarðabókum né manntölum. (Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns 1703. Reykjavík 1923-34. Manntal Árna Magnússonar og Páls Vídalíns 1703. Reykjavík 1924-47. Jarðartal á Íslandi. J. Johnsen 1847. Ný jarðabók fyrir Ísland [1861]. Manntal á Íslandi 1916. Reykjavík 1947-74).

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Fuji FinePix S 7000

Athugasemdir

Eyðibýlið var áður skráð undir númerinu GK-255:018. Ef ekki er hægt að tryggja öryggi fornleifanna þarf að rannsaka þær með leyfi Minjastofnunar Íslands, sem setur þá skilmála sem nauðsynlegir kunna að bykja.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Kjósarsýsla	Mosfellsbær	1604		12
Landareign	Mí:Nr	Heiti		Undirnr.
Ellidákot				1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	3.5.2021	E 372146,7 N 401144,1	Isn 93	163	5

Tegund minja	Tilgáta/Niðurstaða	Verk	Fjöldi				
Gata		Lyk 21 Hell-Hel 09	1				
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?
Ekkert	Engin	Sæmilegt	1550-1900		Línulögn	Mikil	Nei
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Friðlýsa?	Friðlýst?	Hvenær
Lítið	2	Lítið	2		Nei	Nei	

Lega og staðhættir

Yfir holt og hæðir. Gatan liggur á milli staura nr. 249 og 250, aðeins um 20 m norðan við staur 250 á Búrfellslínu 2.

Heimildir og munnmæli

Birna Lárusdóttir og Sædís Gunnarsdóttir.
Fornleifakönnun á Hellsheiði vegna virkjunar.
Handrit. Fornleifastofnun Íslands. Reykjavík 2003.
Bjarni F. Einarsson. Fornleifaskráning vegna mats á umhverfisáhrifum háspennulínu frá Ölkelduhálsi og Kolviðarhóli í Árnessýslu að Geithálsi og Straumsvík í Gullbringusýslu. Fornleifafræðistofan. Reykjavík 2006.

Lýsing

Gata.

Gatan er á allt að 7 - 8 m breiðu svæði þar sem hún var skoðuð og sjá mátti 5 - 6 reiðgötur hlið við hlið. Leiðin er nokkuð hlykkjótt og ógreinileg á köflum.

Hugsanlega sameinast þessi gata Dyravegi nokkru sunnar. Gatan gæti haf legið frá Selstöðu við austanvert Selvatn.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Fuji FinePix S 7000

Athugasemdir

Gatan var áður skráð undir númerinu GK-256:032. Ef ekki er hægt að tryggja öryggi fornleifanna þarf að rannsaka þær (GPS mæla og ljósmynda) með leyfi Minjastofnunar Íslands, sem setur þá skilmála sem nauðsynlegir kunna að þykja.

Fornleifaskrá

Sýsla

Gullbringusýsla

Sveitarfélag

Reykjavík

Núv. sveitarfél.

Hverfi

Aðalnr.

30

Landareign

Mí:Nr

Heiti

Undirnr.

1

Skrásetjari

Bjarni F. Einarsson

Dags.

3.5.2021

GPS Staðsetning

E 3666241,4 N 403406,3

Viðmiðun M.y.s. Skekkja

Isn 93

Tegund minja

Gerði

Tilgáta/Niðurstaða

Skotbyrgi?

Verk

Lyk 21

Fjöldi

1

Hættumat

Hætta

Ástand

Aldur

Í eyði

Tímab. hættumat

Tímab. hætta

Á kort?

Ekkert

Engin

Sæmilegt

1550-1900

Línulögn

Talsverð

Nei

Minjagildi

Einkunn

Varðveislugildi

Einkunn 2

Friðlýsa?

Friðlýst?

Hvenær

Lítið

4

Lítið

4

Nei

Nei

Lega og staðhættir

Á berangri í holti við skógrækt.

Heimildir og munnmæli

Bjarni F. Einarsson. *Fornleifaskrá Reykjavíkur*.
Skýrslur Árbæjarsafns XLVI. Reykjavík 1995.

Lýsing

Gerði.

Hringlaga, 8 m í þvermál. Veggir úr 0,2 - 0,9 m stóru grjóti (meðaltal um 0,4 - 0,5 m). Breidd þeirra er 1 - 2 m og hæðin 0,2 - 0,5 m. Óljósar dyr eru mót NA, en talsverðu af greinitrám hefur verið plantað í minjarnar.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Canon EOS M6

Athugasemdir

Ef ekki er hægt að tryggja öryggi minjanna þarf leyfi Minjastofnunar Íslands til að raska þeim og sæta þeim skilmálum sem stofnunin telur nauðsynlega.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Gullbringusýsla	Reykjavík			177
Landareign	Mí:Nr	Heiti		Undirnr.
				1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	26.4.2021	E 367227,2 N 403171,5	Isn 93		

Tegund minja					Tilgáta/Niðurstaða		Verk	Fjöldi
Varða							Lyk 21	1
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?	
Ekkert	Engin	Ágætt	1550-1900		Línulögn	Talsverð	Nei	
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Fríðlýsa?	Fríðlýst?	Hvenær	
Lítið	2	Lítið	2		Nei	Nei		

Lega og staðhættir

Á klöpp í holti.

Heimildir og munnmæli

Lýsing

Varða.

Úr grjóti, 1 x 1 m stór og 1,6 m há.
Ekki er ljóst hvað hún varðar.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Canon EOS M6

Athugasemdir

Ef ekki er hægt að tryggja öryggi minjanna þarf leyfi Minjastofnunar Íslands til að raska þeim og sæta þeim skilmálum sem stofnunin telur nauðsynlega.

Fornleifaskrá

Sýsla	Sveitarfélag	Núv. sveitarfél.	Hverfi	Aðalnr.
Gullbringusýsla	Hafnarfjörður	1400		301
Landareign	MÍ:Nr	Heiti		Undirnr.
		Hrauntungustígur		1

Skrásetjari	Dags.	GPS Staðsetning	Viðmiðun	M.y.s.	Skekkja
Bjarni F. Einarsson	21.5.2021	E 354799,4 N 396179,0	Isn 93	34	4

Tegund minja	Tilgáta/Niðurstaða	Verk	Fjöldi				
Fornleið		Lyk 21 Lyklafell	1				
Hættumat	Hætta	Ástand	Aldur	Í eyði	Tímab. hættumat	Tímab. hætta	Á kort?
Byggingar	Mikil	Sæmilegt	1550-1900		Línulögn	Talsverð	Nei
Minjagildi	Einkunn	Varðveislugildi	Einkunn 2		Friðlýsa?	Friðlýst?	Hvenær
Lítið	3	Lítið	3		Nei	Nei	

Lega og staðhættir

Yfir bæði úfið og slétt hraun.

Heimildir og munnmæli

Jónatan Garðarsson. Munnl. heimild.
Ólafur Þorvaldsson. „Fornar slóðir milli Krísvíkur og Hafnar-
fjarðar.“ Árbók Hins íslenska fornleifafélags 1943-48. Bls. 94.
Ólafur Þorvaldsson. Selvogsgata og Krýsuvíkurleiðir. Fræðslurit
Ferðafélags Íslands. Reykjavík 1999.
Örnefnaskrá. Hvaleyri. Ari Gíslason skráði. Handrit. Örnefnastofnun
Íslands.
Örnefnaskrá. Hvaleyri. Gísli Sigurðsson skráði. Handrit.
Örnefnastofnun Íslands.
Örnefnaskrá. Þorbjarnarstaðir. Handrit. Örnefnastofnun Íslands. **FRH.**

Lýsing

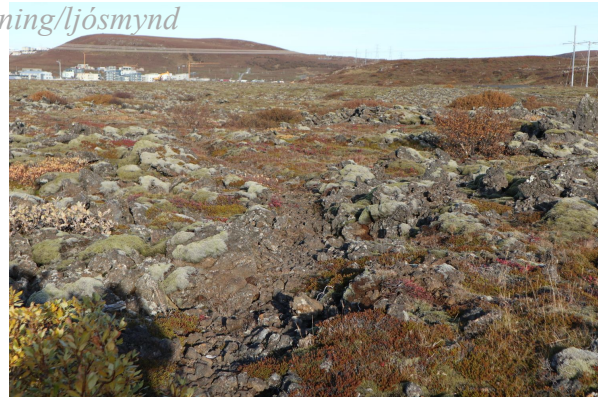
Fornleið.

Leiðin er 0,5 - 1 m breið þar sem hún var skoðuð. Hún er nokkuð hlykkjótt. Rekja mátti leiðina frá kartöflugeymslu (sem nú er horfin) hjá svæði sem tengivirkið í Hamranesi stendur nú. Þar suðaustur frá er grasi vaxið slétt svæði (þar sem trönur hafa staðið) og þaðan má rekja leiðina áfram að öðru sléttuðu svæði.

Viða er leiðin afar ógreinileg, en er mjög greinileg þegar hún kemur norðan undan sléttuðu svæði við Búrfellslínu 3b. Leiðin virðist vera notuð af útivistarfólki í dag.

Leiðin skipti sér u.þ.b. þar sem nýi Krýsuvíkurvegurinn fer. Fór syðri leiðin talsvert sunnar en leiðin sem lýst var hér að framan. Hún er horfin í dag á áhrifasvæði rafmangslínanna. Leiðin sást ekki vestan við Krýsuvíkurveg.

Teikning/ljósmynd

Ljósmynd

Ljósmyndari

Bjarni F. Einarsson

Filma nr./teg. myndar

Fuji FinePix S 7000

Athugasemdir

Ef ekki er hægt að tryggja öryggi minjanna þarf leyfi Minjastofnunar Íslands til að raska þeim og sæta þeim skilmálum sem stofnunin telur nauðsynlega.